

Out-Side-In

OUT-SIDE-IN:
INKLUDERANDE
VUXENUTBILDNING
FÖR FLYKTINGAR

HANDBOK

IMPRESSUM

Projekt Ansvarig:

Prof. Dr. Dirk Lange
Institute for Didactics of Democracy
Leibniz University Hanover

Projekt Konzept:

Susanne-Verena Schwarz

Projekt Management:

Arne Schrader

Författare:

OUT-SIDE-IN-Consortium

Layout:

Mareike Heldt

Copyright

Alla rättigheter förbehållna. Publikationens innehåll kan användas för utbildnings- och andra icke-kommersiella ändamål under förutsättning att följande namn används som källa vid varje reproduktion: «Erasmus + Project OUT-SIDE-IN»

Material finns på: www.out-side-in.eu

Projektet genomförs med ekonomiskt stöd från Europeiska kommissionen. För uppgifterna i denna publikation (som är ett meddelande) ansvarar endast upphovsmannen. Europeiska kommissionen tar inget ansvar för hur dessa uppgifter kan komma att användas.

Projektnummer: 2015-1-DE02-KA204-002503

INNEHÅLL

Introduktion	05
Projektets mål	08
Sammanfattning av resultaten från behovsanalysen	13
Användarinstruktioner för handboken	20
Modul 1 - Perspektiv inom det multikulturella samhället	21
Övning 1 – Definition av status "flykting"	24
Övning 2 – "Flodspelet"	26
Övning 3 – 5 berömda personer	29
Övning 4 – Argumentation mot "bar-slogans"	31
Övning 5 – Betzavta: "Tre volontärer"	33
Övning 6 – Sammanfattning, Reflektion	36
Modul 2 - Moderering av praktiska övningar för inkluderande vuxenutbildning	42
Övning 1 – Reservhjulet	45
Övning 2 – Utveckling av självpresentation och självuppfattning genom personlig koreografi ...	51
Övning 3 – Emotionellt laddad kommunikation	55
Modul 3 - Moderera Reflektioner om Fördomar	59
Övning 1 – Pyramiden av hat	63
Övning 2 – Atlasen över fördomar	66
Övning 3 – Den interkulturella Tombolan	68
Modul 4 - Inkluderande kommunikationskompetens genom kreativa metoder av moderering ...	73
Övning 1 – Universella tecken	76
Övning 2 – Hej Världen	78
Övning 3 – Humör Cirkeln	81
Övning 4 – Humörlandskapet	82
Övning 5 – Trafikljusmetoden	84
Modul 5 - Hållbara strategier för att nå målgruppen flyktingar	87
Övning 1 – Den pedagogiska identiteten	89
Övning 2 – Utbildningsmässan	91
Övning 3 – solidaritet som möjlighet, nyckelord för effektiv finansiering	92
Referenser	93
Internetkällor	94

PARTNERS

**Institut für
Didaktik der Demokratie**

Leibniz University Hanover
Institute for Didactics of Democracy
Germany

Folkuniversitetet
Kursverksamheten vid Lunds universitet

Folkuniversitetet Lund
Sweden

Synergy of Music and Theatre
Greece

Speha Fresia
SOCIETÀ COOPERATIVA

Speha Fresia
Italy

ZRC SAZU
Slovenia

Konya Municipality
Turkey

Universität Vechta
University of Vechta

University of Vechta
Germany

UNIVERSITA' DI PAVIA

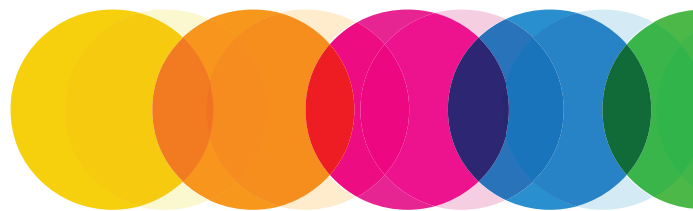
University of Pavia
Italy

elements

Four Elements
Greece

INTRODUKTION

I många olika perioder i historien har flyktingar kommit till europeiska länder. För att kunna acceptera den "nya sociala verkligheten" och integrera dem som lika medlemmar i samhället har européerna behövt hantera uppkomna frågeställningar kopplade till situationen. I moderna tider tolkar vi dessa frågeställningar på andra vis. De kan verka överväldigande, möjligtvis för att antalet flyktingar är större än någonsin. Idag, precis som tidigare, måste Europa möta omständigheterna som nationer men också som en union. Detta för att kunna integrera människor som flyr från krig till europeiska samhällen.

2015 började med en "global kris" med rekordantal flyktingar vilket utmanade mottagarländerna: stadsdelar med enbart invandrare i Sverige, populistiska rörelser som PEGIDA i Tyskland och Italien, ökat våld mot asylsökande i Grekland samt flyktingtält som tillfälligt boende i transitländer som Turkiet och Slovenien. Allmänna politiska frågor följs av de dagliga stadsliven samt den nya samexistensen hos den majoritetsbefolkningen och flyktingar som lever bredvid varandra. Människors bemötande skilde sig åt: många uttryckte solidaritet, medkänsla och empati medan vissa uttryckte fördomar, stereotyper och främlingsfientlighet. Då sociala möjligheter och sätt att kommunicera för flyktingar saknar kan de inte heller kommunicera med lokalbefolkningen. Detta hindrar flyktingarnas sociala integration, ökar vågor av flyktingfientlighet och ger majoritetssamhället ingen chans att skapa interkulturell samexistens. Genom att använda termen "mottagarsamhälle" uttrycker OUT-SIDE-IN sin kritik av termen "vårdsamhälle". Enligt Van Hear, är termen "vårdsamhälle" diskutabelt då det visar på ett välkomnande som inte alltid är närvarande (Van Hear 1998, p. 55; Korać 2002: p. 29).

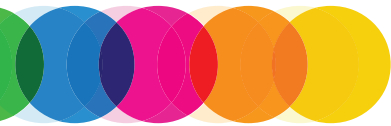
Utbildningsinstitutioner kan spela en nyckelroll i spänningen mellan integration och separation av de två sociala grupperna. Trots att utbildningslandskapet med inkluderingsdebatter är utbredd (European Agency / UNESCO) och personalen undervisar om interkulturella kompetenser för att framgångsrikt arbeta med heterogena grupper, inkluderas inte flyktingar.

Den nya termen "Inkluderande vuxenutbildning" (Kil 2012) försöker fylla den klyftan och främjar ett omfattande engagemang för inkluderande vuxenutbildning. Detta innebär utbildningsmöjligheter för alla människor oavsett "[...] etnicitet, [...] sociala eller ekonomiska förhållanden". Det är särskilt vuxna och äldre flyktingar som upplever sig hotade av social exkludering.

OUT-SIDE-IN arbetar därför för att flyktingar ska inkluderas i vuxenutbildning vilket skapar nya möjligheter till interaktion och kommunikationskanaler mellan grupper och syftar till att minska fördomar samt främja medvetenhet om och respekt för flera perspektiv i dagens invandrarsamhällen.

För att uppfylla dessa mål och säkerställa inriktning mot målgruppen krävdes en djupgående behovsanalys för att försöka ge en sammanhängande översikt över situationen för de flyktingar i de deltagande länderna i Erasmus+-projektet OUT-SIDE-IN (OSI): Italien, Turkiet, Sverige, Slovenien, Grekland och Tyskland. Det skapar en grund för läroplanen och viktig information för de fem modulerna.

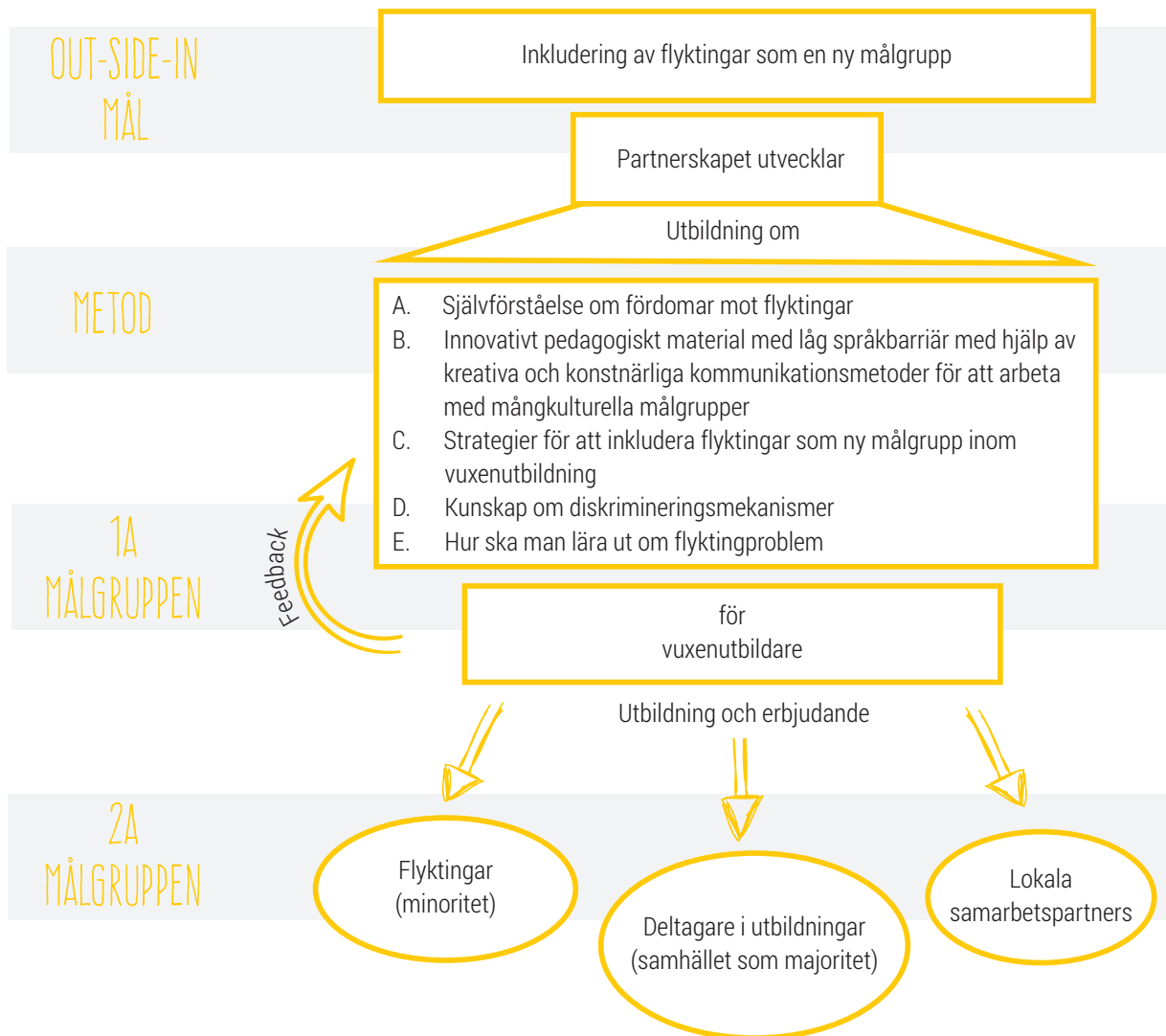
Analysen består av rapporter från de sex deltagande länderna där samtliga består av en teoretisk och en empirisk del. Den teoretiska delen informerar om:

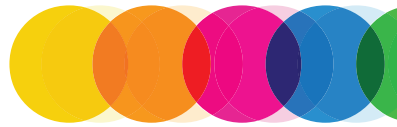

- Aktuell situation för flyktingar (ursprung och antal)
- Reaktionen hos mottagarsamhällen
- Former av diskriminering av flyktingar i samhällena
- Översikt och information om den juridiska statusen
- Översikt av vuxenutbildning i relation till flyktingar

Dessutom undersöktes varje empirisk del via intervjuer: situationen, erfarenheter och (politiska) synpunkter på medborgare, vuxenutbildare som multiplikatorer (vår huvudmålgrupp) och flyktingar (vår sekundära målgrupp).

Utifrån resultaten från behovsanalysen utvecklade OUT-SIDE-IN ett modulprogram för vuxenutbildare som kvalificerar dem för inkluderande vuxenutbildning med flyktingar. Huvudstrukturen för programmet är följande:

Målgruppen för projektet är:

- Huvudmålgrupp: Multiplikatorer inom vuxenutbildning
- Sekundär målgrupp: Flyktingar ("minoritet")
- Sekundär målgrupp: Medborgare som deltar i vuxenutbildningar ("majoritetssamhälle")

Projektets namn är tydligt kopplat till de olika målgrupperna:

«Out»

Symboliserar flyktingar som är **exkluderade** från vuxenutbildningar.

«Side»

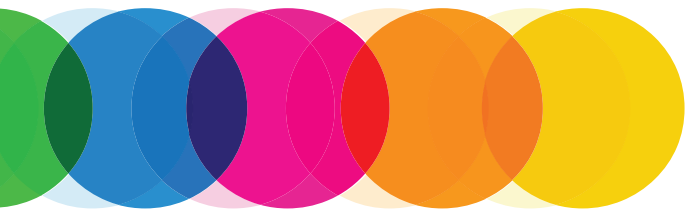
Symboliserar multiplikatorerna som rör sig, som **nyckelroll**, mellan inkludering och separering genom utbildning.

«In»

Symboliserar vuxna medborgare från "majoritetssamhället" som **deltar** i vuxenutbildningarna.

OUT-SIDE-IN's mål är att skapa hållbara sätt och metoder för att utbilda vuxenutbildare i inkluderande vuxenutbildning där det är upp till multiplikatorerna att på sikt att arbeta med den nya metoden. Därför fokuserar OUT-SIDE-IN tydligt på den avgörande målgrupp som multiplikatorer representerar inom ramen för inkluderande vuxenutbildning.

PROJEKTETS MÅL

GENERELLA MÅL

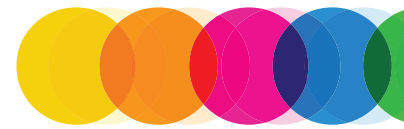
1. Stärka vuxenutbildares personliga kompetens inom vuxenutbildning genom:
 - Personlig Reflektion om dekonstruktion och nedbrytning av fördomar mot flyktingar
 - Utbildning i interaktiva kompetenser med särskild tonvikt på interkulturella kompetenser
 - Skapa en miljö som tillåter demokratisk och inkluderande undervisning av heterogena grupper
 - Hantera minoriteter och majoriteter
 - Visa framgångsrika undervisningsstrategier genom att överväga nuvarande ursprung-, klass- och könsfrågor
 - Kunskap om institutionell och interaktionell diskriminering
2. Främja kompetensen hos multiplikatorerna för vuxenutbildning genom:
 - Framgångsrik undervisning med nyckelkompetenser så som interkulturella kompetenser hos en multiplikator till heterogena målgrupper

TILL VEM PROJEKTET RIKTAR SIG TILL

- Vuxenutbildningsorganisationer
- Vuxenutbildare och handledare
- Beslutsfattare inom vuxenutbildning

SPECIFIKA MÅL

- **1a målgruppen**
 - Att lära sig en differentierad hantering av egna fördomar mot flyktingar (och medborgare): Förbättring av sin interkulturella kompetens med fokus på flyktingar
 - Att lära sig reagera på stereotyper och uteslutningar, som pedagog inom elevgrupper
 - Att utöka sin repertoar av kreativa undervisningsmetoder för att stärka sina inkluderingskompetenser
 - Att bli medveten om sin avgörande roll när det gäller segregering och inkludering
 - Att lära och tillämpa strategier för hållbara uppsökandestrategier för flyktingar

2a Målgrupper: Flyktingar och medborgare

- Förbättra sina interkulturella kompetenser
- Förberedelse för att bo tillsammans i ett mångkulturellt samhälle
- Stödja flyktingar och hjälpa dem att hantera sin utsatta position

Projektet OUT-SIDE-IN utvecklar ett brett utbud av innovativa pedagogiska metoder, tillvägagångssätt och strategier för inkluderande vuxenutbildning. Projektet tränar utbildningsanställda i grundläggande färdigheter som sociala, kommunikativa och interkulturella kompetenser och ger konkreta exempel på åtgärder som förbereder förvärv och hållbar integration av dessa nya målgrupper.

Modul ett till fyra består av konkreta riktlinjer för förberedelser och instruktioner för utbildning, gruppreflektioner och kommunikationsmetoder för professionellt lärandekompetenser i heterogena grupper med flyktingar. Modul fem "Hållbara uppsökningsstrategier för målgruppen flyktingar" är utformad för multiplikatorer inom vuxenutbildning och nyckelpersoner i utbildningsinstitutioner.

Projektet OUT-SIDE-IN kvalificerar multiplikatorer för vuxenutbildning för att inkludera flyktingar och är strukturerat på följande sätt:

A. Mikronivå av utbildning:

1. Bakgrundskunskap och självreflektion om målgruppen flyktingar (kognitiv, affektiv)
2. Moderering av grupper "mindre" fördomsfull samhörighet i utbildningsgrupper inklusive flyktingar (beteende)
3. Genomförande av gruppreflektioner för dekonstruktion av fördomar i grupper med flyktingar (kognitiv, affektiv)
4. Inkluderande kommunikationsförmåga genom innovativa och kreativa modereringsmetoder

B. Mesonivå av utbildningsorganisation

5. Hållbara uppsökningsstrategier för målgruppen flyktingar

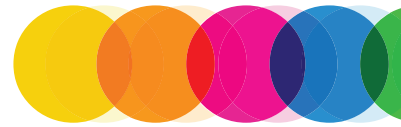
Modulerna riktar sig främst till multiplikatorer inom vuxenutbildning där de kan reflektera över sina fördomar och övertygelser om målgruppen flyktingar men kan också användas i arbetet med flyktingarna. Vissa övningar som Betzavta-metoden riktar sig endast till multiplikatorerna. Det är upp till multiplikatorerna att bestämma vilka övningar som passar målgruppen. Modulerna och övningarna behöver inte genomföras i kronologisk ordning från modul ett till fem. Övningar kan också utelämnas.

I slutet av kursen ska deltagarna ha förmågan att:

- Identifiera (och förstå) olika perspektiv inom det multikulturella samhället
- Övervaka/moderera praktiska övningar för inkluderande vuxenutbildning
- Övervaka/moderera gruppens Reflektioner kring fördomar
- Använda inkluderande kommunikationskompetens genom kreativa modereringsmetoder
- Identifiera och använda hållbara uppsökningsstrategier för målgruppen flyktingar

SEKTION	LÄRANDEMÅL	INNEHÅLL/ÄMNEN
<p>MODUL 1:</p> <p>Perspektiv inom det multikulturella samhället</p>	<ul style="list-style-type: none">• Öka medvetenheten om sin egen (miss)uppfattning om flyktingar• Öka medvetenheten om olika sanningar inom det multikulturella samhället genom att erkänna samexistensen av olika perspektiv• Medvetenhet och självreflektion om fördomar mot flyktingar• Förändring av perspektiv genom egna erfarenheter av exkludering (Betzavta)	<ul style="list-style-type: none">• Definition av statusen "flykting"• Diskrimineringsdynamik och sätt för mer inkluderande kommunikation• Sätt att reagera på klassiska stereotyper• Reflektioner och slutsatser kring att arbeta som vuxenutbildare i heterogena grupper med flyktingar
<p>MODUL 2:</p> <p>Underlätta praktiska övningar för inkluderande vuxenutbildning</p>	<ul style="list-style-type: none">• Att vara medveten om beteendedimensionen för att införa mångperspektivet inom det multikulturella samhället för både medborgare och flyktingar• Att bli medveten om exkluderande gruppdynamiker så som stigmatisering	<ul style="list-style-type: none">• Sociala representationer: Kunskap Känslor Beteende• Närma sig andra: Logocentrisk (yttre) Psychoanalytics (inre)• Hur man reagerar i händelse av öppen eller dold diskriminering inom gruppen• Grupp teori
<p>MODUL 3:</p> <p>Underlätta gruppreflektioner om fördomar</p>	<ul style="list-style-type: none">• Öka medvetenhet om respekten för de mänskliga rättighetsprinciperna• Förbättra transkulturell kompetens i förhållande till "den andra"	<ul style="list-style-type: none">• Kontaktteori• Cirkeltidsmetod• Transkulturell strategi• Reflekterande praxis och självmedvetenhet om anti-bias utbildning

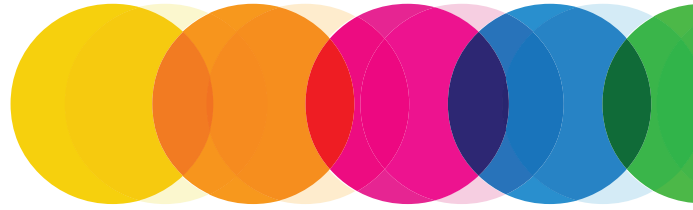

SEKTION	LÄRANDEMÅL	INNEHÅLL/ÄMNE
	<ul style="list-style-type: none"> Stärka förmågan att utnyttja humor, ironi och spel för att: <ul style="list-style-type: none"> Hantera stereotyper och fördomar Underlätta för utländska elever att förvärva grundläggande färdigheter inom läskunnighet, sociala och medborgerliga kompetenser, kulturella uttryck Förbättra utbildningsbefogenheter genom att kombinera olika kreativa och reflekterande metoder och verktyg för inkluderande tillvägagångssätt för vuxenutbildning 	<ul style="list-style-type: none"> Att vara i en viss situation och agera konsekvent, eftersom den här modulen kan användas i olika inlärningsmiljöer: formell, icke-formell och informell Gamifiering- och visualiseringsarbete
<p>MODUL 4:</p> <p>kommunikationskompetens genom kreativa metoder för moderering</p>	<ul style="list-style-type: none"> Förse kvalifikationer för ett inkluderande av en ny målgrupp: flyktingar Demonstrera träningsmetoder utöver språk. Scenario: inget delat språk i klassen Förse kreativa metoder för moderering och material Ickeverbala metoder 	<ul style="list-style-type: none"> Allmän medvetenhet om kroppsspråk inom seminariet Metoder för ickeverbalt stöd inom klassrummet: Skapa samhörighet för deltagarna vid starten av en ny klass (inriktat på den multikulturella systempraktiken (Sch Lippe/Hachim 2004) Kreativa metoder för gruppmoderering: presentationsrunda, programpresentation, övningar (grupprocesser, uppgifter, möjligheter, regler, mål) och feedback

SEKTION	LÄRANDEMÅL	INNEHÅLL/ÄMNEN
		<ul style="list-style-type: none">• Kreativa sätt att kommunicera för deltagarna med läraren: trafikljuskort, gå runt i rummet, fotohistoria, miniteater, musik etc.• Interaktiva kreativa kommunikationsmetoder som tillämpas i gruppen
<p>MODUL 5:</p> <p>Hållbara uppsökningsstrategier för målgruppen flyktingar</p>	<p>Att vara medveten om</p> <ul style="list-style-type: none">• Sätt att nå målgruppen flyktingar• Möjligheter till ekonomiskt stöd• Lokala alternativ för åtgärder för hållbara uppsökningsstrategier etc.	<ul style="list-style-type: none">• Första upprättandet av kontakten med målgruppen flyktingar för vuxenutbildningen• Möjligheter och strategier för lokalt samarbete för lyckad kontakt med flyktingar• Rekommendationer för åtgärder för lokalt projektarbete• Hållbart förvärv av flyktingar• Finansiellt stöd för att flyktingar tas med i utbildningserbjudanden till vuxenutbildningsinstitutioner• Översikt över landspecifika finansieringsmöjligheter• Internationell finansiering för utbildningsinitiativ och organisationer etc.

SAMMANFATTNING AV RESULTATEN FRÅN BEHOVSANALYSEN

Vid projektets början 2015 genomfördes en teoretisk och empirisk behovsanalys i samtliga partnerländer. Samtidigt som man undersökte den senaste utvecklingen och antalet inkommande flyktingar och asylsökande genomfördes intervjuer med flyktingar, multiplikatorer vid vuxenutbildningar och medborgare. Studien, inklusive alla resultat som samlats av partnerkonsortiet, finns att hitta på projektets hemsida www.out-side-in.eu. En kort sammanfattning av resultaten från samtliga partnerländers situation under perioden 2015–2016 presenteras nedan.

TEORETISK DEL

Tyskland

Mellan 2015 och 2016 ansökte nästan en miljon flyktingar om asyl i Tyskland, År 2014 var siffran omkring 200 000. De flesta flyktingarna 2016 kom från Syrien (ca 42 %), Irak och Afghanistan (ca 15 %). I början av flyktingvågen, sommaren 2015, var det en stor "välkommen-kultur". Samtidigt fanns det också många åtgärder för flyktingar. Stämningen förändrades sedan hastigt och diskussionen blev hårdare efter händelsen i Köln på nyårsaftonen 2016. Högerpartier (särskilt i östra Tyskland) fick fler röster och antalet "attacker" mot flyktingar ökade. Till följd av detta stärktes konstitutionen vad gäller asylsökandes rättigheter. För närvarande är diskussionen fortfarande hätsk trots det minskade antalet flyktingar. 130 miljoner euros har investerats i utbildningar för flyktingar, främst språk- och yrkesutbildning, samt ekonomiskt stöd till samhällen. Institutioner som arbetar direkt med flyktingar är BAMF (Migrations- och flyktingministeriet), kommunala högskolor samt arbetsförmedlingen.

Sverige

Fler människor än någonsin söker asyl i Sverige. Nästan 163 000 sökte asyl år 2015. De var främst från Syrien, Irak och Afghanistan. Med anledning av det den stora mängden asylsökande stängdes gränserna. Flyktingarna har möjlighet att delta i utbildningar för att lära sig språket och snabbt lära känna det svenska samhället. Målet är att integrera flyktingarna på arbetsmarknaden så fort som möjligt. En annan institution som arbetar med flyktingar är Migrationsverket. Skolor tar hand om de yngre flyktingarna.

Traditionellt sätt är det svenska samhället öppet och tolerant där den offentliga debatten styrs av politisk korrekthet. Det höga antalet flyktingar ledde dock till ökat stöd för högerpopulismen. Diskriminering existerar på arbetsmarknaden. För att kunna integrera flyktingar kommer arbetsmarknaden förändras och den låglönade sektorn öka.

Grekland

Sedan 2015 har runt en miljon flyktingar korsat den turkiska kusten till de grekiska öarna där målet för de flesta har varit att nå norra Europa (främst Tyskland och Sverige) där Grekland har fungerat som ett transitland. 2016, då de norra gränserna stängdes, stannade fler flyktingar informellt i Grekland. Detta ledde till en humanitär kris (särskilt med anledning av den ekonomiska krisen). Migrationsflödet har avstannat från Turkiet genom en gemensam överenskommelse mellan bägge länderna. Som för de övriga länderna så kommer de flesta flyktingarna från Syrien, Irak och Afghanistan.

Det grekiska samhället tenderar att vara öppensinnat. Samtidigt möter flyktingar diskriminering på arbetsmarknaden och i utbildningssystemet. Typiska rasistiska stereotyper florerar inom samhället. Vidare får inte flyktingar röra sig fritt. Det finns ingen organiserad vuxenutbildning för flyktingar. Röda Korset erbjuder hälsoutbildning och andra initiativ är av privat karaktär (ex. språkkurser). Andra institutioner som ansvarar för flyktingarna är den grekiska polisen och militären samt andra ministerier.

Italien

2015 levde 78 000 flyktingar i Italien. Lagstiftningen stramades åt och flera mottagningssystem registrerade flyktingarna. Jämfört med andra länder kommer flyktingarna huvudsakligen från Afrika (Nigeria, Senegal och Gambia) och Pakistan. Sedan den ekonomiska krisen 2008 har rasism spridit sig i Italien och det finns starka högerpartier. Diskriminering existerar på arbetsmarknaden, inom utbildningssystemet och inom den offentliga servicen. Offentliga institutioner såväl som privata initiativ och icke-statliga organisationer arbetar med flyktingar. Flyktingarna deltar mestadels i språkkurser och yrkesutbildningar.

Slovenien

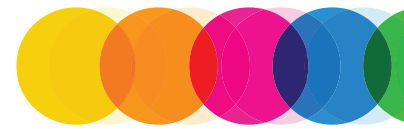
En halv miljon flyktingar korsade Sloveniens gränser 2015 och början av 2016. Endast 300 av dem, främst män från Afghanistan, Irak och Iran, ansökte om asyl i Slovenien. Sloveniens samhälle är uppdelat i två läger. Ett läger är emot flyktingarna och det råder mycket manipulation med rädsla och moralpanik. I det andra lägret finns en stark flyktingrörelse baserad på humanitära övertygelser. Flyktingarna utsätts för diskriminering i vardagliga situationer såväl som på arbetsmarknaden och i att hitta boende.

Ansvariga institutioner i Slovenien är inrikesministeriet, utbildningsministeriet, vetenskap- och sportministeriet, Sloveniens institut för vuxenmigration och flera kommunala högskolor som tillhandahåller utbildningsprogram (språkinläring, arbetsmarknadsutbildning etc.) såväl som många icke-statliga organisationer.

Turkiet

Situationen i Turkiet är – jämfört med andra länder – speciell på grund av gränsen till Syrien. De flesta flyktingarna kom från Syrien, Iran och Irak. Just nu har Turkiet över 2.7 miljoner syrier med särskilt skydd vilket är mycket mer än vad andra länder i västra och södra Europa har. Till skillnad från de andra länderna är 1.2 miljoner av dessa kvinnor.

Spänningar mellan mottagarsamhället och flyktingarna existerar men båda sidor upprätthåller social fred. De flesta syrier uppfattas dock som tiggare och brottslingar. De stigmatiseras på samma vis som i övriga europeiska länder. Olika institutioner och myndigheter tar hand om flyktingarna och deras behov (hälsovård, utbildning och jobb). Diskriminering sker främst på arbetsmarknaden.

Likheter och skillnader

ISammanfattningsvis så har samtliga länder liknande erfarenheter. Det är en stor utmaning för dem att hantera flyktingarnas stora tillströmning. Länderna är uppdelade i två läger, de som vill stödja och hjälpa flyktingarna och de som uppfattar dem som farliga, kriminella och potentiella terrorister. Detta har skapat en våg av högerpopulistiska och andra rasistiska rörelser.

Olika institutioner tar hand om flyktingar som främst deltar i språkkurser. De flesta flyktingarna kommer från Syrien, Irak och Afghanistan. Grekland lider fortfarande av den ekonomiska krisen. Turkiet delar gräns med Syrien och har därmed betydligt fler flyktingar att ta hand om. Däremot fick Italien och Slovenien mindre flyktingar från de nämnda staterna men fler från afrikanska länder. Tyskland och Sverige tog emot flest flyktingar i Västeuropa men ändrade sin politik för att stoppa tillströmningen av människor.

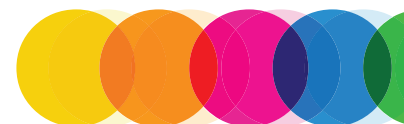
EMPIRISK DEL

För tydlighetens skull ger detta diagram en översikt över resultatet från den empiriska delen:

	TYSKLAND	SVERIGE	ITALIEN
INVÅNARE			
Vanliga egenskaper hos flyktingar?	Fattiga, män	Män, sexister, fattiga, inkompetenta, respektlösa	Traumatiserade, fattiga
Vad tycker majoriteten om egenskaperna?	Fattiga, hjälpsökande, radikala, lata, traumatiserade	Lågutbildade, lata, kriminella, krävande	Åsikterna är uppdelade, en del tycker de är lata etc.
Erfarenheter med flyktingar?	Mest inte men om ja så vänliga och öppensinnade	Problemskapare, ofta ingen erfarenhet	Invånarna möter dem i flera situationer
Utbildningar med flyktingar?	Generellt sätt ja. Det beror på deras behov.	Oftast inte på grund av brist på kunskap om det svenska språket.	-

	TYSKLAND	SVERIGE	ITALIEN
MULTIPLIKATORER			
Vilka metoder, undervisningsmaterial och kompetenser saknas?	Särskilt utbildningsmaterial (där språket inte är grundläggande), ökad interkulturell kompetens.	Interaktiva metoder, rollspel, enkla förklaringar, videoklipp, mer specialiserade interkulturella metoder.	Mer specifika interkulturella metoder, datorkunskaper, kulturkompetenser, flerspråkiga verktyg.
Barriärer?	Språk, könsroller, rasism, flyktingars olika ursprung, tro	Språk, kulturella skillnader, tidspress	Dåliga utbildningskompetenser, lågutbildade utbildare, språkbarriärer, kulturella barriärer, dåliga utbildningar för flyktingar
Behov av stöd?	Utbyte, specialiserade översättare, ickeverbal kommunikation, kunskap om konflikter och kultur.	Material på olika språk, laganda, kunskap om kulturer, praktiska övningar, metoder för olika språknivåer.	Språkliga/kulturella kommunikationsfärdigheter, professionella utbildare, utrymmen att träffas och arbeta, mer tid.
Självssäkra med att arbeta med interkulturella elevgrupper?	Oftast ja men bara om mer stöd ges.	Ja men alla arbetar på sitt eget vis.	Ja men kulturskillnader skapar en barriär.
FLYKTINGAR			
Vuxenutbildning?	Oftast ja, främst språkkurser och sport.	Nej	-
Erfarenheter med invånarna?	Hälften svarade nej de övriga positivt inställda.	Sällan, främst på språkcaféer men de verkar rädsla för att ta kontakt.	Genom sport, kurser och arbete.
Vanliga egenskaper hos invånarna?	Normal, vänliga och ärliga	Vänliga, svåra att ta kontakt med, rasister	Vänliga, öppensinnade

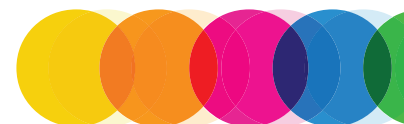

	TYSKLAND	SVERIGE	ITALIEN
Invånarnas åsikter om flyktingar?	-	Lata, otacksamma, dyra kostnader	Hjälpsamma, snälla, rasistiska tendenser
Syn på flyktingar?	Väldigt osäkra	Lågutbildade, sexister, lata, snälla, god mat	Kriminella, terrorister
Svåra erfarenheter?	Dåliga infrastrukturer, rasism, språk	Infrastruktur, jobb, dyrt, reserverade invånare	Språk, jobb, byråkrati, infrastruktur
Mest utmanande?	Jobb, asyl, språk, hälsa	Språk, att bli accepterad och integrerad	Se ovan

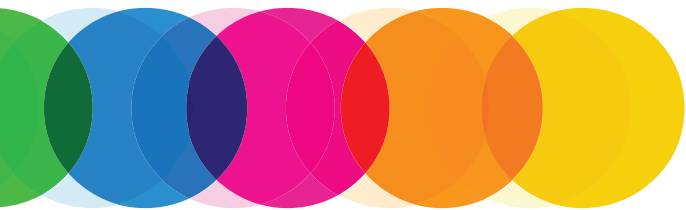
	SLOVENIEN	TURKIET	GREKLAND
INVÅNARE			
Vanliga egenskaper hos flyktingar?	Osäker statur, brist på kunskaper om det slovenska språket	Dålig boendesituation, arbetslösa, kriminella	Asylsökande
Vad tycker majoriteten om egenskaperna?	Hotar "vår" kultur, modiga, terrorister	Dålig boendesituation, arbetslösa, kriminella	Fattiga, smutsiga, bor i hus med många andra människor, farliga, tjuvar och stjälar för att få pengar. Utbildade och religiösa.
Erfarenheter med flyktingar?	De flesta invånare och främst positiva erfarenheter.	Nästan inga erfarenheter, positiva erfarenheter med flyktingbarn.	Genom det vardagliga livet och volontärarbete.
Utbildningar med flyktingar?	Bara om det är vettigt.	Deltar främst i vanliga kurser.	Oftast ja.

	SLOVENIEN	TURKIET	GREKLAND
MULTIPLIKATORER			
Vilka metoder, undervisningsmaterial och kompetenser saknas?	Grupparbete, rollspel, internet, datorer, volontärarbete, projekt, pararbete.	Konstaktiviteter, visuellt material, tolk, språkkurser	Interaktiva metoder som rollspel, spel; kommunikation genom kroppsspråk eller internationella symboler och gester; videos, filmer och dokumentärer om olika etniska grupper
Barriärer?	Språk, lärares brist på språkkunskap, administrativa barriärer, kunskap om olika kulturer	Språk	Brist på kunskap om hur man hanterar kulturskillnader inom en klass; språkbarriärer; religiösa skillnader
Behov av stöd?	Holistiska och individualistiska metoder, inlärningsmaterial, böcker, riktlinjer för lärare	Ja, särskild utbildning skulle öka självförtroendet	Träning i hur man hanterar interkulturella skillnader och konflikter; information om hur flyktingar kan integreras i samhället; tolkar eller utbildningsmetoder för ickeverbal kommunikation; utbyte av erfarenheter och åsikter med andra multiplikatorer
Självssäkra med att arbeta med interkulturella elevgrupper?	Generellt sätt ja, men erfarenhet och kunskap saknas	Ja men utbildning skulle öka deras självförtroende	Oftast ja

	SLOVENIEN	TURKIET	GREKLAND
FLYKTINGAR			
Vuxenutbildning?	Ja, språkkurser som de deltar i. De är intresserade av Sloveniens kultur/historia	De flesta är medvetna om språk-, dator- och hantverkskurser.	Svårigheter med att hitta dem
Erfarenheter med invånarna?	Ja, i vissa situationer	Ja	Ja, i flera situationer: läger, icke-statliga organisationer, sjukhus, språkkurser, workshops
Vanliga egenskaper hos invånarna?	Bra, snälla människor som är besvikna på staten	-	Snälla, hjälpsamma, stöttande
Invånarnas åsikter om flyktingar?	Positiva erfarenheter men vissa är rasister	-	Beroende på kontakten med flyktingarna, ju starkare kontakt desto vänligare
Syn på flyktingar?	Positiva erfarenheter men vissa är rasister	-	Människor med svårigheter och utan skydd
Svåra erfarenheter?	Byråkratin är långsam, avvisande	Kostnader, byråkrati, boende, språk	Svårigheter rörande mat, kläder, hälsa och utbildning
Mest utmanande?	Inte tillräckligt med pengar för att försörja sig själva	Se ovan	Hitta jobb, återförenas med familjemedlemmar, asylansökan, hälsoförsäkring och att lära sig det grekiska språket

ANVÄNDARINSTRUKTIONER FÖR HANDBOKEN

Modulerna grundar sig på teoretisk bakgrund och kombineras med olika övningar. Övningarna inriktar sig på fem olika områden som ämnar inkludera flyktingar i vuxenutbildning och vänder sig främst till multiplikatorer/utbildare/lärare inom vuxenutbildning där de kan reflektera över sina egna fördomar och övertygelser kring målgruppen. Modulerna riktar sig också till de indirekta målgrupperna (flyktingar/migranter och medborgare). Modulerna är strukturerade som följande:

- Introduktion
- Mottagare
- Syfte och lärandemål
- Varaktighet
- Behov
- Teoretisk bakgrund
- Innehåll
- Övningar och aktiviteter
- Referenser
- Ordlista

SÅ HÄR KAN HANDBOKEN ANVÄNDAS:

Komplett kurs: OSI kan användas under en femdagarskurs. Modulerna riktar sig främst till multiplikatorer inom vuxenutbildning där de kan reflektera över sina egna fördomar och övertygelser om målgruppen flyktingar. Modulerna kan också lätt anpassas till att använda i arbetet med flyktingar. Några övningar, som Betzavta-metoden, är endast till multiplikatorerna. Modulerna och övningarna behöver inte genomföras enligt kronologisk ordning och alla övningar behöver inte genomföras.

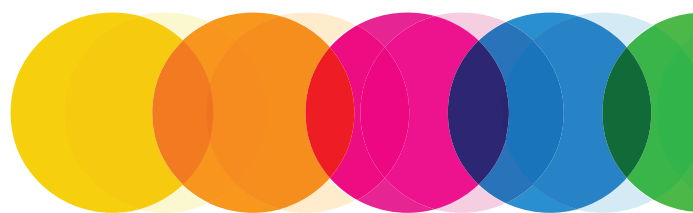
Separata inlärningsobjekt: Moduler kan oberoende användas för att utbilda en grupp med särskilda utbildningsbehov inom ett ämne i OSI-kursen. Utbildare kan använda sig av en modul och skapa en oberoende utbildningssession grundad på det ämnet.

Kurs anpassad av utbildaren (enligt målgruppens behov): Beroende på utbildningsgruppens behov och förväntningar kan utbildaren skapa en specifik kurs som innehåller några av modulerna som ingår i kursen.

Som utbildningsmaterial för att stödja andra utbildningsprocesser: Eftersom modulerna är utformade på ett praktiskt sätt kan de användas som komplement till andra utbildningssessioner. Modulerna kan användas som grund för diskussioner och Reflektioner.

Reflektion: Den bästa övningsmetoden är runddiskussion där samtliga deltagare i gruppen kan uttrycka sina åsikter och möjliga användningsområden för lärandemålen.

MODUL 1 – PERSPEKTIV INOM DET MULTIKULTURELLA SAMHÄLLET

INTRODUKTION

OUT-SIDE-IN's behovsanalys visade att lärare och multiplikatorer inom vuxenutbildning behöver mer kunskap inom interkulturella kompetenser. Tyska multiplikatorer efterlyste särskilt utbildningsmaterial kopplat till specifika länder. Svenska multiplikatorer påpekade att språk och kultur inte skulle vara ett hinder för dem så länge de har rätt inställning till flyktingar. Italienska multiplikatorer lyfte rädslan kring olikheter, stereotyper och fördomar hos deras medborgare: "Om [...] olikheter uppfattas som negativt av samhället, påverkas mottagaren negativt, vilket skapar en barriär som är svår att ta sig igenom." De önskar se de nya människorna som en "upplevelse" istället för att se på den multikulturella mångfalden som en tillgång. Även för de slovenska multiplikatorerna är det avgörande att få mer kunskap om deltagarnas kultur och interkulturella kompetenser i allmänhet. Italien, Slovenien och Turkiet önskade bättre rustade och utbildade multiplikatorer. Sammanfattningsvis är det uppenbart att självreflektion och kunskap om målgruppen är förutsättningar för en framgångsrik inlärningsprocess.

Således tillhandahåller modul 1 två kompetenser: 1. Kognitiva kompetenser, vilket innefattar kunskap om termer, strukturell diskriminering, etnocentrisk bias i media och former av diskriminering. 2. Affektiva kompetenser som handlar om medvetenhet och självreflektion om fördomar, en övning om att fastna i sin egen "nationella kulturbubbla" och förändring av perspektiv genom egna erfarenheter. Så småningom kommer multiplikatorerna ha kunskap om riktlinjer för att arbeta med målgrupperna och förmågan att undervisa med och för flyktingar samt hantera stereotyper inom grupper.

MOTTAGARE

Denna modul riktar sig främst till multiplikatorer inom vuxenutbildning där de kan reflektera kring sina fördomar och övertygelser om målgruppen flyktingar. En del av övningarna kan även enkelt anpassas för att användas i arbetet med flyktingarna. Vissa andra övningar, som Betzavta-metoden riktar sig endast till multiplikatorerna. Det är upp till multiplikatorn att bestämma vilka övningar som bäst passar målgruppen.

SYFTE OCH LÄRANDEMÅL

Modulen syftar...

- Öka medvetenheten om den egna (miss)-uppfattningen om flyktingar
- Öka medvetenheten om olika sanningar inom det multikulturella samhället när man erkänner samexistens av olika perspektiv
- Skapa medvetenhet och Reflektion kring fördomar gentemot flyktingar
- Förändra perspektiv genom egna erfarenheter av exkludering

VARAKTIGHET

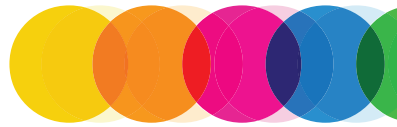
Total längd inklusive raster: 5–7 timmar.

- Övning 1 – Definition av status "flykting" 30–60 minuter
- Övning 2 – "Flodspelet" 45–90 minuter
- Övning 3 – 5 berömda personer 30–45 minuter
- Övning 4 – Argumentation mot "bar-slogans" 60–90 minuter
- Övning 5 – Betzavta: "Tre volontärer" 60–90 minuter
- Övning 6 – Reflektion 30–60 minuter

BEHOV

Ett stort rum med stolar där deltagarna kan flytta runt. För genomförandet av övningar behövs följande material:

- Vitt papper
- Färgpennor
- Ca 50 bilder på flyktingar från tidningar
- Tavla att skriva på
- Posters
- Sax
- Färgat papper

TEORETISK BAKGRUND

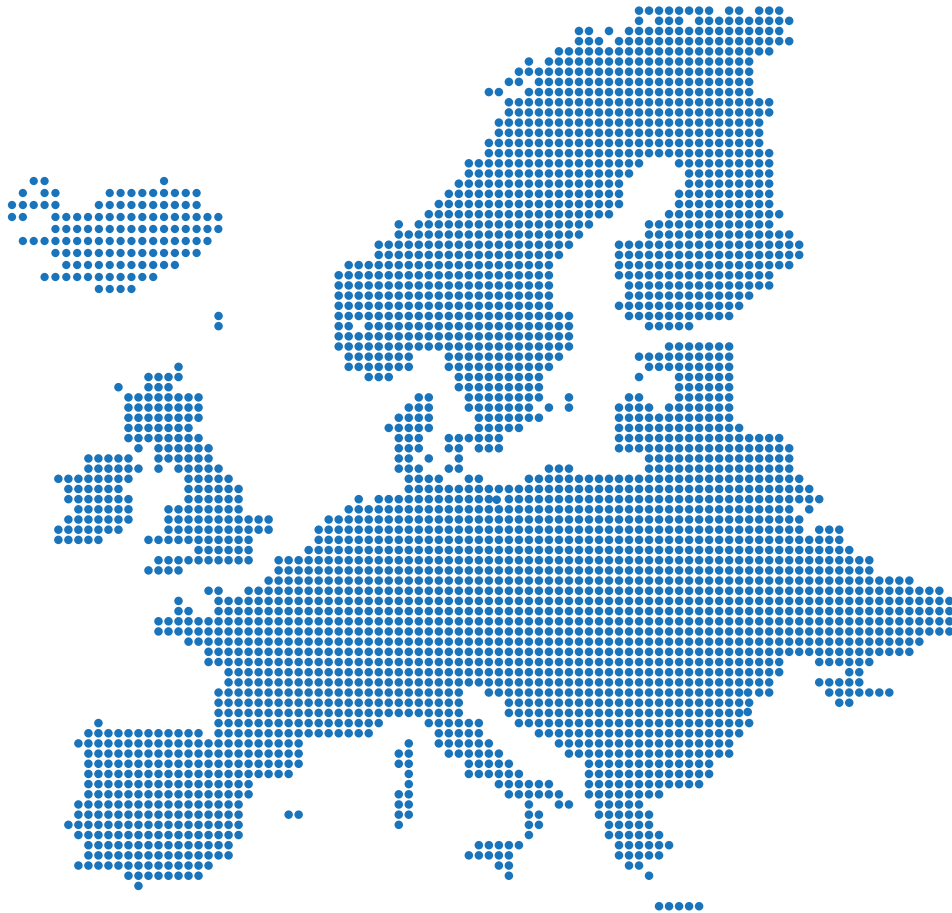
Beskrivs inför varje övning.

INNEHÅLL

Modul 1 "Perspektiv inom det multikulturella samhället" introducerar djup bakgrundskunskap till den nya gruppkonstellationen och ger riktlinjer för Reflektion om fördomar. Detta ska fungera som det första steget mot en inkluderande vuxenutbildning.

Som multiplikator krävs en hög kompetens inom självreflektion. Målet är att öka medvetenheten om gruppprocesser som "Vi" och "Dem".

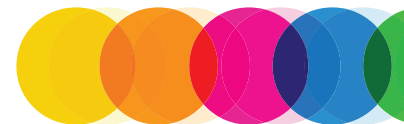
Modul 1 består av fem övningar och en avslutningsövning i slutet. Varje övning berör ett av de angivna lärandemålen. Grunden för modulen är självreflektionen som ingår i nästan alla aktiviteter. Slutövningen sammanfattar alla Reflektioner som uppkommit under övningarna.

ÖVNING 1 – DEFINITION AV STATUS FLYKTING

VARAKTIGHET	30-60 minuter
SYFTE OCH LÄRANDEMÅL	Öka medvetenhet om sin egen (miss)uppfattning om flyktingar.
BEHOV	Vitt papper, färgpennor, 50 bilder från tidningar på flyktingar
METOD OCH VÄGLEDNING	Det finns två versioner av övningen, A och B. Det är upp till övningsledaren att välja version
UPPVÄRMNINGSOVNING	Se övning 2 "Namnleken"
ÖVNING A	<p>Bilder och tidningar placeras överallt i rummet. Deltagarna ska gå runt och titta på bilderna och välja två stycken. En bild som speglar deras egen uppfattning av flyktingar och en bild som inte gör det. Därefter ska deltagarna forma grupper och diskutera följande frågor:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vad visar bilden?• Vad visar inte bilden, vad saknas?• Vad är skillnaden mellan de två bilderna deltagaren valt?• Vilken målgrupp riktar sig bilden till?• Vilka reaktioner ska bilden skapa?
REFLEKTION	<p>Diskutera i grupp hur andra bilder kan ge andra reaktioner. Hur speglas flyktingar i media? Vad är min bild av flyktingar och hur har bilden ändrats i diskussion med de andra deltagarna?</p> <p>Tips till övningsledare: Båda bilder som deltagarna väljer ska diskuteras så att båda sidor kommer upp till ytan.</p>

ÖVNING B

Ritövning för utbildare/multiplikatorer: Vad tänker jag på när jag tänker på en flykting? Deltagarna uppmanas att rita en bild som speglar det de tänker på när de hör ordet flykting. Hur skapas bilderna av en flykting? Från våra egna subjektiva erfarenheter, media eller andra källor? Deltagarna diskuterar sedan sina bilder och jämför skillnader och likheter. Tanken är att de ska fundera kring varför de har målat sin bild på ett visst sätt.

SLUTÖVNING

Se övning 6.

UPPFÖLJNING

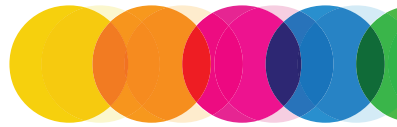
Utbildaren informerar om resultatet från den teoretiska delen i behovsanalysen. Information om typiska mediastrategier med kriminalisering och offerroller samt tillgång till inlärningsmöjligheter och betydelsen av utbildningsplats för flyktingar ska också ges. Den empiriska delen där frågan om flyktingar och medborgares känslor och fördomar kring dessa ska också presenteras och diskuteras inom gruppen.

ÖVNING 2 – FLODSPELET

VARAKTIGHET	45–90 minuter beroende på antal deltagare och grupper samt hur motiverad gruppen är.
LÄRANDEMÅL	Öka medvetenheten om olika sanningar inom invandrarsamhället genom att erkänna samexistensen av olika perspektiv.
BEHOV	Tavla att skriva på.
METOD OCH VÄGLEDNING	Det är viktigt att följa instruktionerna noga.
ÖVNING	<p>Del 1:</p> <p>Utbildaren ska berätta en historia om en kvinna och fyra män. Utbildaren ritar en flod och kvinnan och två män på ena sidan floden och två män på andra sidan (se bild på floden nedan). Deltagarna ska namnge de fem personerna vid floden.</p> <p>Historien lyder:</p> <p><i>Lisa (exempel på namn) är otroligt kär i Martin, en man på andra sidan floden. För att kunna korsa floden behöver Lisa en båt. Därför frågar hon Peter (som är på samma sida om floden som henne) om hon kan använda hans båt för att korsa floden men Peter vägrar.</i></p> <p><i>Lisa frågar då den andra mannen på sin sida av floden, Tom. Tom är villig att ta med henne över floden men kräver i gengäld att hon då måste spendera natten med honom i hans hus. Lisa är desperat så hon accepterar Toms krav.</i></p> <p><i>Nästa dag tar Tom henne över till andra sidan floden. Lisa får äntligen träffa Martin. Efter att ha berättat för Martin om natten med Tom och om hennes känslor blir Martin rasande och avvisar henne. Lisa är sårad och mår inte bra. Hon vänder sig till den andra mannen, på den sidan av floden, George. George blir arg på Martin för hur han har avvisat Lisa och går och slår till honom. Martin behöver åka till sjukhuset och Lisa är fortfarande ledsen och nu fylld av ånger.</i></p>

Del 2:

Utbildaren ber deltagarna att dela in sig i grupper. Inom grupperna ska de diskutera historien de nyss fått berättad för sig. Därefter ska varje grupp skriva en lista från ett till fem och rangordna personerna med det värsta respektive bästa beteendet. Därefter uppmanas varje grupp att förklara hur de tänkt.

Del 3:

När grupperna har presenterat sina listor ska utbildaren berätta historien på följande vis:

Lisa är djupt kär i Martin, en man på andra sidan floden. För att korsa floden behöver Lisa en båt. Således frågar hon Peter (en man på samma sida som henne) om han kan hjälpa henne att korsa floden med hans båt men Peter vägrar.

Ytterligare information: Lisa är 14 år och Martin är hennes fysiklärare. Peter är en annan lärare på Lisas skola som vet hur Lisa känner för Martin. För att skydda dem båda så vägrar han hjälpa Lisa.

Lisa frågar då den andra mannen på sin sida av floden, Tom. Tom är villig att ta med henne över floden men kräver i gengäld att hon då måste spendera natten med honom i hans hus. Lisa är desperat så hon accepterar Toms krav.

Ytterligare information: Tom är Lisas farfar som är ensam efter att hans fru dog. Därför frågar han sitt barnbarn om hon kan stanna en natt i hans hus så att de kan spendera mer tid med varandra.

Nästa dag tar Tom henne över till andra sidan floden. Lisa får äntligen träffa Martin. Efter att ha berättat för Martin om natten med Tom och om hennes känslor blir Martin rasande och avvisar henne.

Ytterligare information: Martin avvisar henne då hon är hans elev.

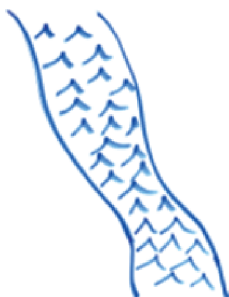
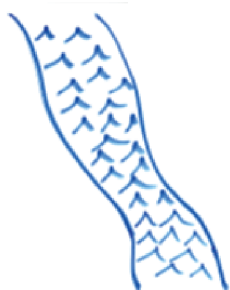
Lisa är sårad och mår inte bra. Hon vänder sig till den andra mannen George. George blir arg på Martin för hur han har avvisat Lisa och går och slår till honom. Martin behöver åka till sjukhuset och Lisa är fortfarande ledsen och nu fylld av ånger.

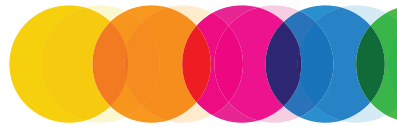
Ytterligare information: George är 16 år och har hoppat av skolan Lisa går på. De är vänner. George har diagnostiserats med psykologiska problem som uttrycks i våldsamt beteende. På grund av sitt våldsamma beteende har han blivit avvisad från skolan två gånger och har placerats tre månader på en disciplinsskola. Han letar alltid efter bråk och står därför utanför samhället.

REFLEKTION

Diskutera orsakerna kring varför deltagarna valde att rangordna personernas beteende som de gjorde. Deltagarna konfronteras med de föreställningar och fördomar de har. Flodspelet ifrågasätter människors förutfattade meningar och grundar sig i socialpsykologiska teorier. Övningen skapar en medvetenhet om sina fördomar i förhållande till media och samhällskonstruktionen.

ÖVNING 3 – 5 BERÖMDA PERSONER

INTRODUKTION

Deltagarna uppmanas att uppge fem kända personer i nio olika kategorier. Uppgiften ska fungera som en frågesport. I små grupper ska de diskutera kändisarna. Diskussionen ska leda fram till frågorna: "Vem har chans att bli känd i vårt samhälle?" och "vem har möjlighet att förändra vårt samhälle?".

VARAKTIGHET

30-45 minuter

LÄRANDEMÅL

Öka medvetenhet om olika sanningar inom invandrarsamhällen genom att erkänna samexistensen av olika perspektiv:
Få deltagarna att reflektera kring "blinda fläckar" i deras egen kulturella bakgrund
Diskutera vem som är känd och vilken relation de har till vårt samhälle samt vilket ansvar och makt som följer med att vara känd.
Att vara medveten om positiva och negativa konnotationer att vara känd inom olika kulturgrupper
Reflektera över social rörlighet över olika gränser för vilka grupper

BEHOV

Ett papper och en penna till varje deltagare.

METOD OCH VÄGLEDNING

Beroende på sammansättningen av din grupp kan du välja kategorier eller mixa dem. Kategorierna behöver visa relationer mellan olika sociala grupper med olika privilegier.

UPPVARMNINGSÖVNING

Se övning 1 gruppdiskussion "vad känner du om att komma hit idag?".

ÖVNING

Deltagarna arbetar enskilt under 20 minuter. Med hjälp av spelet som fungerar som en frågesport uppmanas deltagarna att fylla i nio namn på kända personer som de känner till i följande kategorier. Övningsledaren delar ut papper till varje deltagare. För denna uppgift har de cirka 90 sekunder för varje kategori.

Kategorier

- 5 kända personer
- 5 kända män
- 5 kända kvinnor
- 5 kända manliga och kvinnliga amerikaner
- 5 kända katoliker
- 5 kända muslimer
- 5 kända personer från Egypten
- 5 kända färgade personer
- 5 kända personer som talar ryska

Arbeta i små grupper

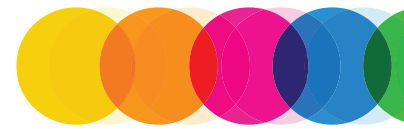
I små grupper om tre eller fyra personer ska deltagarna diskutera det de kom fram till:

- Vad kände du om dina egna val?
- Varför var det ibland lättare och ibland svårare att hitta fem namn?
- Hur mycket inflytande har de personer ni valt?
- Vem har möjlighet att vara känd i vårt samhälle?

REFLEKTION

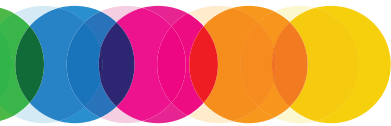
Övningsledaren ska leda in diskussionen kring de strukturella aspekterna. Termen "känd" kan också förstås som "inflytelsesrika i vårt samhälle". Frågor som kan diskuteras är:

- Vilken typ av människor kommer vi ihåg när vi är stressade? (stereotyper).
- Vilken typ av människor är "osynliga" i vårt samhälle?
- Vilka konsekvenser har detta för mångfald och integration i vårt samhälle?
- Vilka konsekvenser har detta för maktstrukturer?
- Vilka kategorier ses som positiva och negativa?
- Vilken bild har deltagarna på flyktingar?
- Vad behöver vi ändra på för att se på flyktingar på ett annat sätt?

ÖVNING 4 – ARGUMENTATION MOT BAR-SLOGANS

VARAKTIGHET	60-90 minuter
SYFTE OCH LÄRANDEMÅL	Öka medvetenhet och reflektion om fördomar kring flyktingar
BEHOV	Papper, pennor och postit-lappar.
METOD OCH VÄGLEDNING	Beroende på antal deltagare kan övningen anpassas till flera målgrupper. Övningen kan utökas med en mer utförlig reflektion om tiden finns.
UPPVARMNINGSÖVNING	Om detta är första övningen kan ni hitta lämpliga uppvärmningsaktiviteter i andra delar i handboken.
ÖVNING	<p>Övningsledaren ber gruppen att redogöra för deras erfarenheter med så kallade "bar-slogans" vilket kan förklaras som "gamla män som sitter i baren och klagar över politiken (t.ex. flyktingsituationen) på ett icke-reflekterande sätt. Argumenten är ofta inte faktabaserade och grundar sig på stereotyper och diskriminerande fördomar.</p> <p>Deltagarna delar med sig av sina erfarenheter och skapar kategorier. Under brainstormingen samlas de vanliga argumenten och slogans (t.ex. "alla flyktingar är terrorister") och skrivs upp på olika papper. Detta utgör sedan grunden för följande rollspel.</p> <p>Övningsledaren delar in deltagarna i grupper. Antingen stöder de argumenten eller så motsätter de sig dem. Gruppen delas alltså in i för och emot. Två deltagare ska sedan argumentera med varandra och försöka övertyga den andra. Alla andra deltagare observerar.</p>

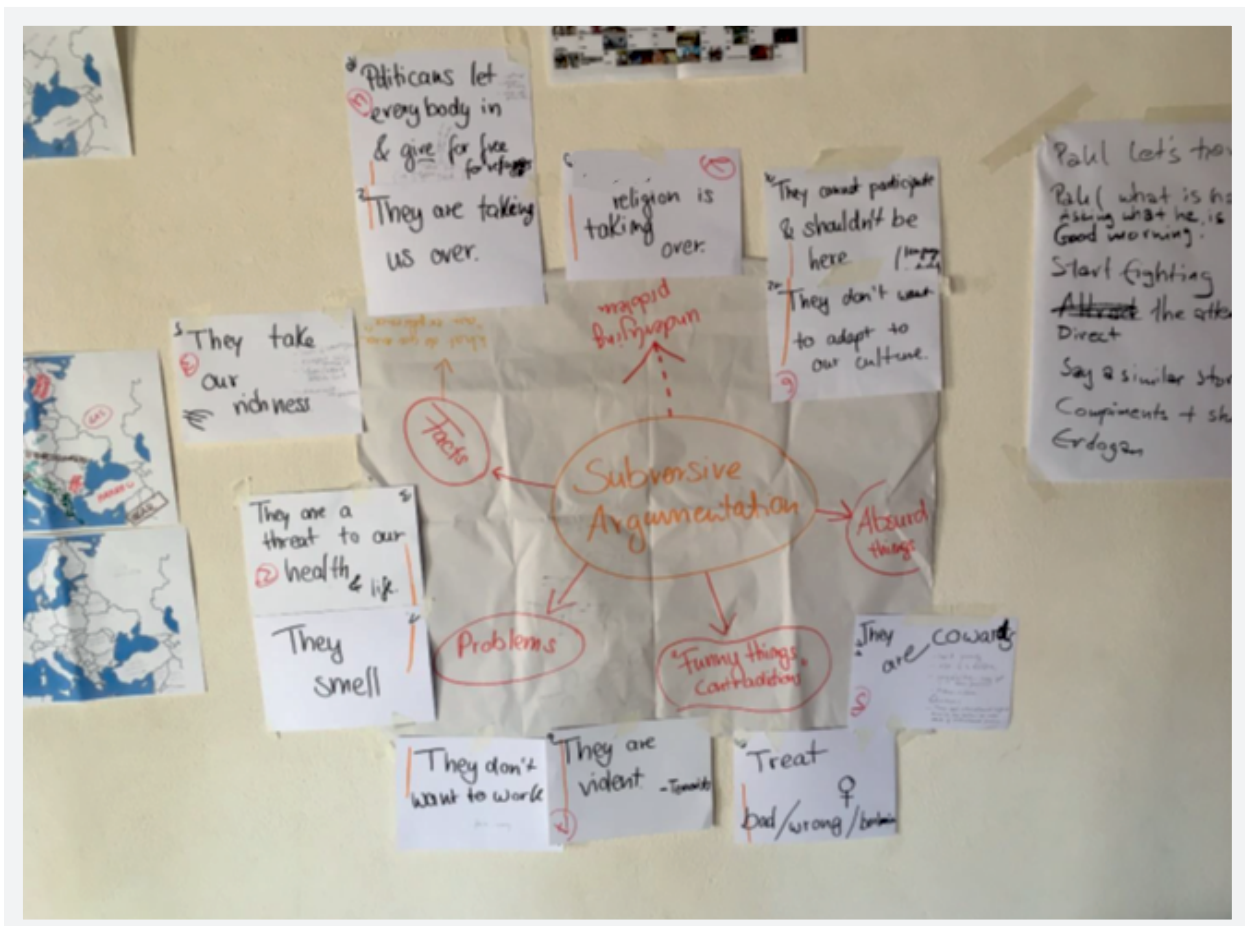

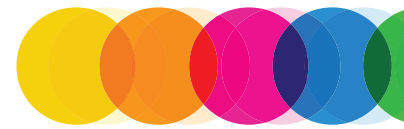
REFLEKTION

Diskutera beteende och dynamiken i argumentationen samt påverkan på den andra deltagaren.

- Vem var mest övertygande?
- Vem argumenterade bäst?
- Vem uttryckte vad?
- Vem var mer aktiv?

Utveckla strategier för att kunna möta denna typ av argumentation i framtiden. Möjliga strategier kan vara humor, roliga motsättningar, kroppsspråk, artighet och fråga motståndaren frågor.

ÖVNING 5 - BETZAVTA: TRE VOLONTÄRER

INTRODUKTION

Betzavta (Tillsammans på hebreiska) är originalnamnet på en handbok författad av "Adam Institute for Democracy and Peace in memory of Emil Greenzweig" i Jerusalem (se referenser). Handboken innehåller unika metodiska och didaktiska begrepp för vuxenutbildning. Nu för tiden är Betzavta synonymt med det innovativa konceptet medborgarutbildning i Israel.

VARAKTIGHET

60-90 minuter

SYFTE OCH LÄRANDEMÅL

Byte av perspektiv genom egna erfarenheter av exkludering:

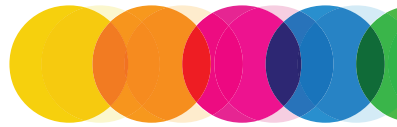
- Reflektion om olika attityder om majoriteter och minoriteter i multikulturella samhällen.
- Uppleva vad det innebär att separeras/segregeras
- Se och förstå betydelsen av de populära rösterna i multikulturella samhällen
- Uppleva att du också kan ha en minoritetsåsikt inom majoriteten
- Erkänna vilka konsekvenser socialt gruptryck kan ha
- Identifiera hur minoriteter betar sig i situationer där de segregeras och utvecklar empati för de problem som flyktningarna står inför
- Att förstå hur kul det är att vara del av en grupp
- Öka medvetenheten om maktanvändning
- Upptäcka vilka samband som finns mellan majoriteter och minoriteter
- Öka medvetenheten om sambandet mellan "spelad" och verklig diskriminering mot minoriteter
- Uppleva att separationsbeteende kan skada minoriteter mer än vad majoriteter tycker

BEHOV

Material för handarbete så som saxar, färgat papper, pennor etc.

METOD OCH VÄGLEDNING	“Tre volontärer” är en övning för två eller flera övningsledare och ett antal deltagare. Eftersom det handlar om att “spegla och visa”, skulle det vara svårt att genomföra övningen med bara en övningsledare.
UPPVARMNINGSÖVNING	Om detta är den första övningen som genomförs välj en annan uppvärmningsaktivitet från handboken eller använd någon vanlig ice-breaker.
ÖVNING	Övningsledaren ber tre frivilliga deltagare att lämna rummet. De deltagare som är kvar i rummet delas in i mindre grupper och får material. Tillsammans ska de skapa en symbol som definierar dem som grupp. Gruppen ska också ha andra symboler som stärker deras gruppidentitet så som kodord och specifika gester. Därefter ska gruppen diskutera ett ämne där de använder sig av kroppsspråket de har kommit överens om. När grupperna har börjat ber övningsledaren att de tre deltagarna ska komma in i rummet igenom och blanda sig i grupperna. Efter 20 minuter ska denna del avslutas och en diskussion starta.
VÄGLEDANDE FRÅGOR FÖR DISKUSSIONEN	<p>Övningsledaren frågar de tre deltagarna som lämnade rummet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hur betedde sig personerna en och en?• Hur betedde sig gruppen? <p>Övningsledaren frågar de övriga deltagarna:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hur betedde sig deras grupp?• Hur kändes det?• Vad tänkte de? <p>Övningsledaren frågar samtliga:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hur såg de på sina egna gruppmedlemmar och de utomstående personerna med andra kulturella vanor?• Hur var stämningen i rummet? Var det som ett samhälle med små olika kulturella grupper eller som en stor grupp med en majoritet och en minoritet?• Hur var relationen mellan de exkluderade och de övriga?• Vem dominerade, vem blev dominant och vem tog beslut/vem tog inte beslut?• Hur fungerade det tillsammans?

Denna övning kan göra att vissa deltagare känner sig sårade av de andras beteende. Övningsledaren ska därför inte moralisera eller utvärdera deras beteende. Hjälptillägget gruppen att förstå känslor och förhållandet mellan majoritet och minoritet och diskutera detta med gruppen.

Vissa deltagare kan ha svårt att uttrycka sina känslor. Övningsledaren måste här hjälpa dem att uttrycka sig hur de känner. Som stöd kan övningsledaren betona syftet med uppgiften när den är genomförd. Det är viktigt att behålla balansen mellan upplevda känslor och den rationella diskussionen om dem. I många fall tenderar deltagarna att hjälpa de tre utomstående in i samtalet då de känner empati för dem.

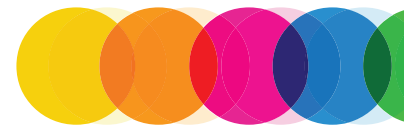
REFLEKTION

Övningsledaren sammanfattar de utmaningar de stött på under övningen. I multikulturella samhällen med flera minoriteter upplevs dessa utmaningar ständigt och får därför inte ifrågasättas. I multikulturella demokratier upplevs vissa röster bara som giltiga under de omständigheter som varje grupp har bestämt.

ÖVNING 6 - SAMMANFATTNING, REFLEKTION OCH SLUTSATS MED ARBETET SOM VUXENUTBILDARE I HETEROGENA GRUPPER MED FLYKTINGAR

INTRODUKTION	Denna övning kan användas som en avslutningsövning efter övning 1–5. Den kan också lätt anpassas till en separat övning. Du kan exkludera en eller flera övningar.
VARAKTIGHET	30-60 minuter
SYFTE OCH LÄRANDEMÅL	Alla lärandemål i modulen används.
BEHOV	Inga
METOD OCH VÄGLEDNING	Öppen diskussion
ÖVNING	<p>Övningsledaren ber deltagarna att dela med sig av feedback och reflektioner. Följande frågor kan användas som stöd:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hur vill jag lära mig saker i en grupp med flyktingar?• Vad är min personliga (legitima) motivation? Eller föredrar jag att inte arbeta med homogena grupper?• Vad för intryck har jag fått från övningarna?• Vilka aspekter/riktlinjer skulle jag helst följa när jag arbetar med flyktingar i vuxenutbildning?

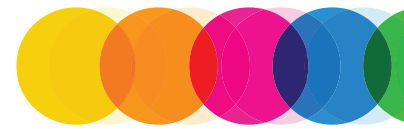
UPPVARMNINGSAKTIVITET 1 – GRUPPDISKUSSION: HUR KÄNNES DET ATT KOMMA HIT IDAG?

VARAKTIGHET	10–15 minuter beroende på antalet deltagare och personligt engagemang.
MÅL	<ul style="list-style-type: none"> • Lära känna gruppen • Bli medveten om personliga uttryck • Bli medveten om den personliga stämningen
BEHOV	Stolar ställda i en cirkel
METOD OCH VÄGLEDNING	Alla deltagare kommer till utbildningen med ett specifikt humör relaterat till personliga egenskaper i kombination med saker som hänt tidigare (t.ex. tuff dag på jobbet, dåliga/bra nyheter om en vän). Vissa deltagare känner entusiasm och vissa känner sig osäkra och stressade. Det är viktigt och användbart för alla att förstå hur hans humör kan påverka en själv och gruppen. Detta stärker gruppens dynamik och förtrogenhet.
ÖVNING	Alla deltagare sätter sig i en rund ring. Utbildningsledaren frågar alla "hur känns det att komma hit idag?" och ger varje deltagare 2–3 minuter att dela med sig. Det är okej om någon deltagare inte vill dela med sig om sitt humör i detalj. Samtidigt, om deltagaren säger något provokativt, kan övningsledaren be om mer information/detaljer. När alla deltagare har sagt sitt ska övningsledaren dela med sig av sina tankar och känslor.

UPPVARMNINGSÖVNING 2 – NAMNLEKEN

VARAKTIGHET	10–15 minuter beroende på antalet deltagare och personligt engagemang.
OUTCOMES	<ul style="list-style-type: none">• Att få våra kroppar att röra sig• Att få ett roligt och snabbt sätt att lära sig namn• Att synkronisera och skapa energi• Att stötta deltagarna att lära känna varandra
BEHOV	Inga
METOD OCH VÄGLEDNING	Se övning
ÖVNING	<p>Forma en cirkel. Övningsledaren går in i mitten av cirkeln och säger sitt namn och gör något med sin kropp. Alla deltagarna ska sedan ta ett steg in i cirkeln och upprepa övningsledarens namn och rörelse. Deltagaren till höger om övningsledaren går in i mitten och säger sitt namn och gör en rörelse som skiljer sig från den övningsledaren nyss gjort. Återigen går resten av gruppen in ett steg och upprepar namn och rörelse. Detta upprepas till samtliga deltagare sagt sitt namn. Övningen upprepas två eller tre gånger och genomförs snabbare för var gång. När övningsledaren känner att gruppen är bekväma med allas namn och rörelser ber hen gruppen att gå in i cirkeln samtidigt som deltagaren och göra rörelsen och säga namnet samtidigt. Nu arbetar gruppen simultant där de tillsammans går fram och tillbaka i cirkeln.</p> <p><i>Övningen är tagen från: http://www.epageflip.net/i/748584-women-war-and-peace (for more information about the project see smashingtimes.ie/woman-war-and-peace/)</i></p>

REFERENSER

Alla övningar är hämtade och anpassade från:

- Hufer, Klaus-Peter (2007): Argumentationstraining gegen Stammtischparolen. In: Klaus Ahlheim (Hg.): Die Gewalt des Vorurteils. Eine Textsammlung. Schwalbach/Ts.: Wochenschau Verlag (Reihe Politik und Bildung, Bd. 44), p. 441-449.
- Maroshek-Klarmann, Uki/Rabi, Saber (2015): Mehr als eine Demokratie. Sieben verschiedene Demokratieformen verstehen und erleben – 73 Übungen nach der «Betzavta»-Methode. Adapted by Susanne Ulrich, Silvia Simbeck und Florian Wenzel. Bertelsmann Stiftung, Gütersloh.
- Wenzel, Florian (2016): Islam- und Muslimgesichter in der Schule. Internes Praxishandbuch für die Lehrer_innenfortbildung; Assembled by Interaktive Werkstatt für die Lehrer_innenfortbildung / Pädagogische Erweiterung der Jungen Islam Konferenz, p. 23-24 & 32-35.
- http://www.dadalos-d.org/methoden/grundkurs_4/Betzavta-Methode.pdf
- <http://projekt-dimensionen.de/methodenbausteine/suche/drei-freiwillige.html>
- Bertelsmann Stiftung/Bertelsmann Forschungsgruppe Politik (Hrsg.) (2002). Eine Welt der Vielfalt Moderationshandbuch, in der Adaption von Regina Piontek, Susanne Ulrich, Angelika Weber, Florian Wenzel und Czarina Wilpert. Gütersloh, p. 131ff.

ORDLISTA

BAR- SLOGANS

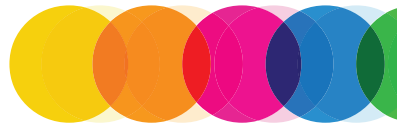
Bar-slogans är ett sätt att kommunicera i barmiljöer. Där åsikterna, ofta kring politik, är känslobaserade och inte faktabaserat.

“Betzavta” (Tillsammans på hebreiska) är originalnamnet på handboken skriven av “Adam Institute for Democracy and Peace in memory of Emil Greenzweig” i Jerusalem. Handboken innehåller en unik metod och didaktiskt koncept på samhällsutbildning www.adaminstitute.org.il/?page_id=1127&lang=en).

BETZAVTA

FÖRDOM

Fördom är en känsla gentemot en person eller gruppmedlem baserad endast på gruppmedlemskapet. Ordet används ofta för att hänvisa till förutbestämda, vanligtvis ogynnsamma, känslor mot människor på grund av deras kön, tro, värderingar, social klass, ålder, funktionsvariation, religion, sexualitet, etnicitet, språk, nationalitet, skönhet, yrke, utbildning, kriminalitet, idrottslagstillhörighet eller andra personliga egenskaper. I detta fall refererar ordet till en positiv eller negativ bedömning av en annan person beroende på deras uppfattade gruppmedlemskap (Referenser e.g.: Allport (1954): The Nature of prejudice; Dovidio, Hewstone, Glick, Esses (2010): The SAGE handbook of prejudice, stereotyping, and discrimination.)

SOCIAL- PSYKOLOGI

Socialpsykologi är den vetenskapliga studien på hur människors tankar, känslor och beteende påverkas av andras faktiska eller föreställda närvaro av andra människor.

Stereotyp är en förenklad och standardiserad uppfattning eller bild av en grupp människor. Stereotyper kan användas både mot minoriteter och majoriteter. Då stereotyper inte ser en människa som individ försvårar det integration (Referenser e.g.: Allport (1954): The Nature of prejudice; Dovidio, Hewstone, Glick, Esses (2010): The SAGE handbook of prejudice, stereotyping, and discrimination.)

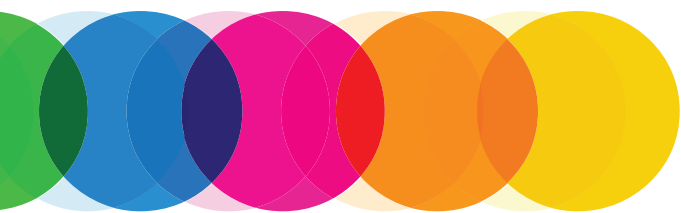
STEREOTYP

SUBVERSIV KOMMUNIKATION

Subversiv kommunikation. Subversiv avser ett försök att omvandla den etablerade sociala ordningen och dess maktstrukturer, auktoritet och hierarki. Subversiv kommunikation i detta sammanhang hänvisas till sättet att argumentera mot människor genom att använda stereotyper, fördomar och obestridlig "kunskap" (se bar-slogans).

Flykting definierad av UNHCR. En flykting är enligt villkoren i FNs konvention 1951 en individ som, på grund av en välgrundad rädsla för förföljelse av ras, religion, nationalitet, medlemskap i en viss social grupp eller politisk åsikt, befinner sig utanför sitt hemland och är oförmögen, eller på grund av rädsla, inte villig att utnyttja skyddet där, eller som inte har någon nationalitet och som befinner sig utanför landet av sitt tidigare hemvist som en följd av sådana händelser, kan inte eller är otillräcklig att återvända till det på grund av sådan rädsla (Källa: <http://www.unhcr.org/protect/PROTECTION/3b66c2aa10.pdf>, p. 14).

FLYKTING

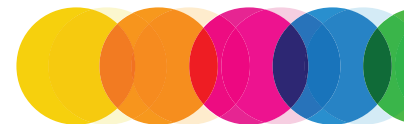
MODUL 2 – MODERERING AV PRAKTISKA ÖVNINGAR FÖR INKLUDERANDE VUXENUTBILDNING

INTRODUKTION

Enligt projektets behovsanalys uttrycker samtliga multiplikatorer från projektländerna att de behöver mer kunskap om metoder för mer inkluderande vuxenutbildning, särskilt de utbildningar som inte fokuserar på språk. Tyska multiplikatorer efterlyste särskilt material som kan användas för att hantera konflikter. Svenska multiplikatorer ville ha fler interaktiva metoder så som ice-breakers, rollspel och övningar i allmänhet. Italienska multiplikatorer behövde metoder så de kan undervisa i kulturell medling och främja utbyte av perspektiv. Vuxenutbildare från Slovenien önskade metoder där deltagarna kan diskutera och debattera. Turkiska multiplikatorer uppmärksammade deras behov av aktiviteter där inte språket blir en barriär. Sammantaget är det uppenbart att multiplikatorer efterlyser interaktiva metoder där medborgare och flyktingar kan reflektera över sin egen position och befintliga stereotyper. Modul 2 erbjuder därför övningar och metoder där deltagarna får göra detta och på så vis bli medveten om exkluderande gruppdynamik. Modulen innehåller även verktyg som kan påverka värdsamhället till ett mer öppet sådant. Metoderna är handlingsbaserade och syftar till att utveckla kompetenser som inte fokuserar på språk. Modulen ger också multiplikatorer en överblick i hur man kan bemöta aggressiv och dold diskriminering i vardagen.

MOTTAGARE

Alla övningar vänder sig till multiplikatorerna. Vissa av övningarna kan enkelt anpassas så att de kan användas i elevgrupper.

MÅL OCH LÄRANDEMÅL

Modulen behandlar...

- Att lära sig att styra sitt konstruerande om jaget, andra och kontexten (stereotyper, föreställningar, idéer etc.)
- Att lära sig skapa en kommunikationsstrategi för att öka möjligheterna till en lyckad kommunikation
- Att lära sig känna igen och kontrollera känslor, särskilt i känslomässigt laddade kommunikationer och kontexter
- Vidareutveckling av självuppfattning och självpresentation genom kroppsrörelse (koreografi)
- Förändring av perspektiv genom egna erfarenheter av exkludering

VARAKTIGHET

Totalt inklusive raster: 5–6,5 timmar

Övning 1 – Reservhjul 90–110 minuter

Övning 2 - Utveckling av självintroduktion och självuppfattning genom personlig koreografi 90–110 minuter

Övning 3 – Emotionellt laddad kommunikation 90–120 minuter

BEHOV

- Antal deltagare: 10–15 (plus 2–3 övningsledare)
- Rum: cirka 80–100 kvadratmeter där stolar kan flyttas runt
- Material: en stor tavla med tre färgpennor, högtalare och en dator

TEORETISK BAKGRUND

Beskrivs inför varje övning

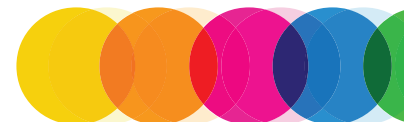

INNEHÅLL

Övningarna handlar om att bli medveten om exkluderande och stigmatiserande gruppdynamik med fokus på grupper med flyktingar och medborgare. Övningarna tillhandahåller tre kommunikationsstöd för att underlätta samhörighet. Till skillnad från övriga moduler beskriver modul 2 handlingsbaserade gruppprocesser. Modulen visar också hur man ska reagera vid öppen aggressiv eller dold diskriminering inom grupper.

Modul 2 består av tre övningar och två uppvärmningsövningar. Huvudmålet med modulen är att utveckla multiplikatorns kompetens för att hantera följande tre dimensioner: kognition, känslomässighet och beteendemässighet. Målet uppnås genom olika tekniker och metoder.

-
- Övning 1 - (Reservhjulet), engagerar deltagarna i en svår kommunikativ situation där de måste analysera kunskap, känslor och beteende för att lyckas. Deltagarna utmanar de improvisationsmetoder som vi använder i vardagen - i de flesta fall utan framgång. Istället föreslås ett enkelt system som kan öppna upp, "hur", "vad", "varför", "vem" och "för vem" för varje form av kommunikativ handling. Detta bidrar till utvecklingen av självuppfattning och fungerar som en guide för förändringen av dogmatiska övertygelser (syftet med inkluderande vuxenutbildning). Verbal kommunikation är en förutsättning för denna övning. Dock är lärandemålen sådana för övning 1 en till vidareutveckling av verbala och icke-verbala kommunikationsfärdigheter.
- Övning 2 - Utveckling av självintroduktion och självuppfattning genom personlig koreografi, använder dans och rörelse för att lära känna oss bättre. Ofta presenterar vi oss själva med fakta och information som möjligen döljer vårt riktiga jag och kan påverka vad andra tycker om oss. Genom att bygga förtroende inom gruppen är det viktigt att identifiera dessa aspekter hos oss själva och bearbeta dem.
- Övning 3 - Emotionellt laddad kommunikation, är en rollspelsteknik där en erfaren skådespelare behövs. I övningen bekantar deltagarna sig med olika känslor (lycka, ilska, rädsla, sorg, överraskning och avsky) och hjälper dem att kontrollera de känslor som påverkar kommunikationen negativt.

ÖVNING 1 - RESERVHJULET

VARAKTIGHET	90-120 minuter
LÄRANDEMÅL	<ul style="list-style-type: none"> • Bli bekanta med sociala representationer • Få kompetens om att analysera kunskap, känslor och beteende • Utveckla kommunikationsförmåga • Erkänna betydelsen av förberedelser inför en kommunikativ situation • Få ökad kunskaper om känslomässig kontroll • Främja förändring av perspektiv • Erfarenhet av säkert åsiktsutbyte • Kompetensutveckling inom konflikthantering
BEHOV	Ett rum med stolar i en halvcirkel framför en stor tavla. Pennor och kopior på fallstudien (en per deltagare).
METOD OCH VÄGLEDNING	Övningen är anpassad av utbildningsmaterialet från "U-CARE national seminar for Peer Coaches in Greece" reviderat av Andreas Almpanis (U-CARE project number: JUST/2011/FAC/AG/2827)
INTRODUKTION	Rasism, främlingsfientlighet och diskriminering är begrepp som beskriver känslor och beteenden. Även om detta är begrepp som är allmänt kända, kan det vara svårt att förstå att de uppfattningar, känslor och beteenden reflekterar hur vi ser på vår värld. Den teoretiska ramen som denna övning grundar sig på kan leda till en bättre förståelse för utbildare och deltagare. För en detaljerad presentation om teorin om social representation se www.out-side-in.eu .
UPPVÄRMNINGSOVNING	Innan ni genomför övningen bör ni förbereda gruppen genom en kort diskussion (se uppvärmningsövning från modul 1).

ÖVNING

Följande övning består av en fallstudie som utmanar och får människor att ifrågasätta vårt vanliga sätt att kommunicera där vi ofta:

- Inte lyssnar tillräckligt
- Inte känner tillräckligt med empati
- Inte frågar efter mer information
- Säger vad vi vill ha sagt oavsett vem vi pratar med
- Använder våra stereotyper

Detta utbildningsverktyg kan inspirera människor att skapa en värdefull kommunikationsstrategi för att påverka en person eller en grupp människor. Övningsledaren börjar genom att dela ut en kopia på fallstudien till alla deltagare och ge dem 3–5 minuter att läsa igenom den.

Fallstudie

Du jobbar på en stor organisation. En dag kommer du till ditt kontor, väldigt snyggt klädd, för ett mycket viktigt möte. När du går in på gården ser du Paul, som är väldigt arg när han försöker byta däck på sin bil. Hans däckbyte ser väldigt farligt ut då han ligger under bilen och bilen är inte stabiliserad. Du vet att Paul har arbetat i flera år som säkerhetsvakt i byggnaden där ditt kontor är. Du känner honom inte särskilt väl och pratar sällan med honom, men du vet att han har lätt för att bli irriterad. Du vet att organisationens styrelse har tagit upp hans aggressiva attityd flera gånger tidigare. Du har hört att ibland använder han till och med våld och att han tidigare varit inlagt på psykiatriska kliniker under korta perioder.

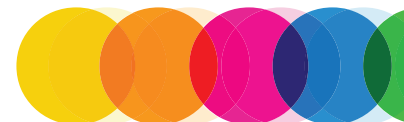
Målet

Stoppa Paul från att fortsätta arbeta med bilen och byta däck då han troligen annars kommer att skadas.

Begränsningar

- Du kan inte hjälpa han att byta däcken (du har ett väldigt viktigt möte om 5 minuter och du kan inte smutsa ner dina kläder)
- Du kan inte be andra om hjälp (t.ex. vägassistans)
- Du kan inte få honom att följa med dig för att göra en annan uppgift
- Du har inte tillräckligt med tid

NOTERA: Du måste genomföra denna uppgift genom kommunikation.

ÖVNING

När deltagarna har läst igenom fallstudien ber övningsledaren deltagarna om idéer på hur man bör bemöta Paul för att på bästa sätt övertyga honom att sluta göra det han gör. Övningsledaren kan starta diskussionen genom att fråga deltagarna och sedan skriva upp dem på tavlan: "Jag skulle berätta att bilen står instabilt och att han kan skada sig själv", "Jag skulle säga 'god morgon' och föreslå en kort paus från arbetet", "Jag skulle be om hjälp och när han kommer skulle jag berätta sanningen", "Jag skulle erbjuda min hjälp att justera däcken", "Jag skulle säga 'god morgon, hur mår du?' och försöka starta en dialog med honom", etc.).

Under brainstormingen ska övningsledaren motivera deltagarna att säga allt de kommer på och påminna dem om att vi inte eftersöker en perfekt fras eller handling utan snarare en serie kommunikativa handlingar som ökar våra chanser att uppnå vårt mål. Övningsledaren skriver upp alla idéer som kommer upp och med hjälp av deltagarna rangordnas vilket tillvägagångssätt som är bäst/sämst. När brainstormingen är klar (30–45 minuter i en grupp med 15 deltagare) kommer tavlan vara full med idéer. Övningsledaren testar varje idé genom att spela Paul (aggressiv och inte intresserad av en civiliserad dialog):

*"Tror du jag är dum och inte vet hur man byter ett dj-@#α%&/#-a" däck?
"Tror du att du är smartare än mig?" (Som svar på "Jag skulle berätta för honom att bilen inte står stabilt och att han kan skada sig själv" och "Jag skulle erbjuda min hjälp").*

*"Är du galen? Ser du inte att jag är upptagen med att byta det @#α"#%&& däck?" (Svar på "Jag skulle sagt god morgon och föreslå en kort paus").
"Ser du inte att jag är upptagen? Jag har inte tid för ditt fåniga "@α!#α"@!" (Svar på "Jag skulle be honom om hjälp för något annat och sedan när han kommer, berätta sanningen".*

Snart kommer deltagarna att förstå att det inte leder någon vart. Men hur kan vi vara så säkra på att ingen av handlingarna skulle fungera? En person kontrollerar vanligtvis inte en annans person kommunicerar. De tänker att om de vill ha någonting sagt är det bara att säga det till personen (ex. "du är dum", "jag kan mer", "gör som jag säger" etc.).

Om Paul inte vill kommunicera med oss så spelar det ingen roll vad vi säger. Därför måste vi först kontrollera om Paul vill prata med oss. Hur? Det finns ingen specifik teknik eller metod som garanterar ett lyckat resultat men att dra till sig personens uppmärksamhet genom "god morgon" är en bra start. Han kanske svarar "det är ingen bra dag". Även om det kan tolkas som ett negativt svar kan ändå svaret visa att han är öppen för ett samtal. Om Paul inte reagerar alls så kan vi istället prova med "Hej Paul, hörde du inte mig? Jag sa "god morgon" till dig".

ÖVNING

NOTERA: Övningsledaren bör konstant upprepa att vi försöker öka chanserna för en lyckad kommunikation. När kommunikationen har startats kan deltagarna diskutera följande: Vad tanker vi om Paul?

- Vad tanker vi om situationen?
- Vad tanker vi om oss själva? De första frågorna omfattar scenario i fallstudien. Den tredje frågan diskuteras sällan men är viktig för förståelsen av kommunikationen. Vi måste förstå att det vi utbyter i en kommunikation är våra övertygelser om mottagaren och ämnet i kommunikationen.

Diskutera också:

- Vad tänker Paul om oss?
- Vad tänker Paul om situationen?
- Vad tänker Paul om sig själv?

För att öka möjligheterna till lyckad kommunikation behöver vi diskutera frågorna ovan. Om jag exempelvis tror att Paul är en galen man och att han befinner sig i en farlig situation så kommer min inställning och mitt budskap resultera i en offensiv kommunikation. Enligt övertygelseanalysen (se Metod och vägledning) så är övertygelser uppdelat som följande:

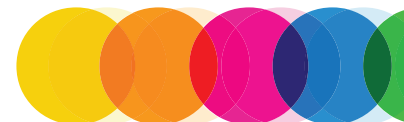
- Den kognitiva dimensionen (vad jag vet)
- Den känslomässiga dimensionen (vad jag känner)
- Den beteendemässiga dimensionen (vad jag gör)

När vi ser över våra övertygelser om Paul måste vi diskutera:

- Vad vet jag om Paul? – Jag vet att han har lätt för att bli irriterad och arbetar som säkerhetsvakt.
- Vad känner jag om Paul? – Främst rädsla då jag har hört att han är aggressiv och utåtagerande. Jag har också hört att han varit inlagd på psykiatriska kliniker.
- Vad gör jag? – Jag vill egentligen inte bli involverad och jag vill inte missa mitt viktiga möte men jag måste försöka få Paul att sluta med det han gör.

På samma sätt kan vi fortsätta med andra övertygelser?

- Vad vet jag om situationen? Är jag säker på att bilen är farligt placerad? Har jag kontrollerat detta innan jag ger Paul råd?
- Hur känner jag för situationen? Är min rädsla för Paul oförståelig för honom? Vet han om att han befinner sig i en farlig situation?

ÖVNING

När vi analyserar detta märker vi snabbt att det är lätt att engagera sig i en svår kommunikativ situation där vi inte har alla svaren. Vår kommunikationsstrategi bör fylla den kognitiva dimensionen. När vi har information för samtliga dimensioner, först då kan vi försöka hjälpa Paul.

Hur är det möjligt? Enligt övertygelse teorin hänger det kognitiva, känslomässiga och beteendemässiga dimensionerna ihop. När ett nytt kognitivt element tillkommer kan detta påverka det känslomässiga och beteendemässiga att ändras. Om det känslomässiga ändras så kan detta påverka de andra två dimensionerna. Analysen kan användas omvänt också. Vi vill inte bli involverade i situationen (vad jag gör) då Paul är aggressiv (vad jag vet) och detta gör oss rädda (vad jag känner). Övningsledaren kan förklara att i verkliga livet skulle de flesta personer låtit Paul skada sig själv. Inte för att de är dåliga människor utan för att våra handlingar vanligtvis är baserade på lite information och ingen medvetenhet om våra stereotyper och känslor.

Sammanfattningsvis

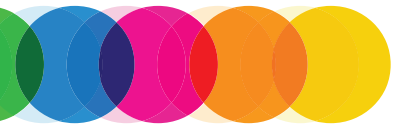
För att öka chanserna till en lyckad kommunikation behöver vi se över:

- Om personen VILL kommunicera med oss
- Våra övertygelser om personen och situationen

I vårt dagliga liv, ger liknande situationer oss 1–2 sekunder att formulera en kommunikationsstrategi. Därför improviserar vi ofta och resultatet blir därefter. Genom att fundera huruvida personen vill kommunicera och våra övertygelser så kan vi hantera situationen betydligt bättre.

BEDÖMNING AV LÄRANDERESULTAT

Den bästa bedömningsmetoden för denna övning är diskussion där alla i gruppen får uttrycka sina intryck och vad de har lärt sig av övningen. Om övningen genomförs i en grupp som har kontinuerlig kontakt med sin moderator/övningsledare, kan kommunikationsmetoden användas dagligen. Deltagarna ska förstå att metoden är effektiv för att öka chanserna för en lyckad kommunikation.

NOTES:

ÖVNING 2 – UTVECKLING AV SJÄLVPRESENTATION OCH SJÄLVUPPFATTNING GENOM PERSONLIG KOREOGRAFI

VARAKTIGHET	90 – 110 minuter
LÄRANDEMÅL	<ul style="list-style-type: none"> • Lära känna våra kroppar och rörelser • Hög nivå av rannsakan • Medvetenhet om hur vi presenterar oss själva och hur vi kan bli bättre på att visa vårt riktiga jag • Medvetenhet om vad som verkligen betyder något för oss och för andra
BEHOV	Ett stort rum (runt 80–100 kvm) med stolar och mattor, högtalare och dator.
METOD OCH VÄGLEDNING	<p>Vanligtvis presenterar vi oss själva på specifika fakta (namn, jobb, utbildning) men hur mycket information om oss själva utelämnar vi? Är verkligen vårt namn, jobb etc. alltid det en person behöver veta om oss i alla lägen?</p> <p>Denna övning försöker koppla ihop det medvetna och undermedvetna delarna om oss själva så att vi kan skapa nya sätt att presentera oss på. Det är nödvändigt att övningen genomförs i en avslappnad atmosfär, instruktionerna ska ges med en lugn röst och upprepas vid behov. Ingen tidigare danserfarenhet krävs. Tidigare danskurser är fördelaktigt för övningsledaren.</p>

ÖVNING

Efter uppvärmningen ska övningsledaren be gruppen att slappna av och bilda en cirkel. Nu ska alla presentera sig själv på det sättet de föredrar. Samtidigt ska övningsledaren be övriga att lyssna på presentationen noga. När alla i cirkeln är klara ska övningsledaren härma den senaste deltagarens presentation tills hela cirkeln är klar.

Mål

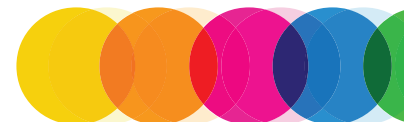
- Deltagarna lär känna varandra
- För en stund, blir deltagaren personen jämte sig
- Deltagarna får se hur de presenterar sig (självförtroende, obekvämt, ...), hur de rör sin kropp och hur ansiktsuttrycken ändras (ler, grimaserar)
- Övningen fungerar som en ice-breaker och skapar en avslappnad atmosfär som lämpar sig för kommande delar av övningen

Att skapa en personlig koreografi som en alternativ självpresentation

Övningsledaren ber gruppen att sprida ut sig i rummet och ber deltagarna att blunda och följa instruktionerna.

1. Instruktioner

Försök slappna av och töm ditt huvud på tankar. Bry dig inte om ljud runt omkring dig och de andra personerna i rummet. Du är ensam. Om du vill så kan du sätta dig ner eller luta dig mot väggen. Använd din fantasi och lämna rummet för en plats du vill vara på, exempelvis en strand eller ett särskilt rum. Du kan ha varit där förut eller så föreställer du dig bara platsen. Föreställ dig denna plats i detalj. Färger, material, temperatur, vind, möjliga ljud. Föreställ dig en person som är med dig på denna plats. Fundera vad du vill säga till personen och vilka ord du vill använda. Säg detta till personen (utan att säga det högt) och föreställ dig att personen hör dig. Personen är en bit ifrån dig. Försök att säga samma sak igen men med färre ord. Håll fast vid de ord som verkligen förmedlar det du vill ha sagt (3–4 ord). Försök att visa orden med din kropp. Fundera över varje detalj i dina rörelser. Hur har du dina händer, fötter, huvud, är rörelserna snabba eller långsamma, är det stora eller små rörelser? När du har hittat de optimala rörelserna för ditt meddelande – upprepa dem för personen i din fantasi. Gör rörelserna hur många gånger du vill, hur långsamt du vill. Om du vill kan du ändra dina ord och rörelser så det visar ditt meddelande tydligare. När du är nöjd, föreställ dig platsen en sista gång. Vi ska lämna den nu. Bestäm om du vill att personen ska följa med eller stanna kvar på platsen. Gör dina rörelser en sista gång. Bra jobbat! Du har precis skapat din första koreografi. Nu kan du öppna dina ögon.

ÖVNING

2. Sammansättning

Övningsledaren avvaktar till deltagarna har 'hämtat sig' och ber dem sedan att tänka på hur de presenterade sig i övningen (ord, rörelser, känslor etc.). Be dem sedan att kombinera sin tidigare presentation om sig själva med deras koreografi. De ska alltså säga sitt namn, 3–4 ord och visa sina rörelser.

3. Presentation

Samtliga deltagare presenterar sig på nytt med kombinationen och övriga deltagare upprepar orden och koreografin.

RESULTAT

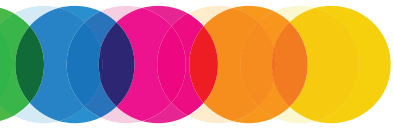
Alla deltagare skapar sig en egen koreografi utan hjälp av en professionell dansare, genom att känna och tänka. Var och en skapar en påhittad plats dit personen kan gå till när hen vill (exempelvis när hen behöver lugn). Förhoppningsvis får deltagarna en aha-upplevelse om att praktisk konst kan användas i vår vardag när vi kommunicerar med andra människor. Dessutom lär vi oss mer om oss själva vilket skapar självkänedom!

BEDÖMNING AV LÄRANDEMÅL

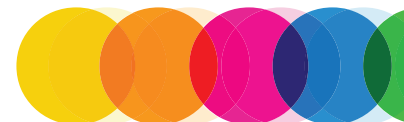
Genomför en gruppdiskussion där deltagarna får dela med sig av sina reflektioner om övningen.

REFERENSER

Metoden är framtagen av Despoina Bounitsi, medlem i Synergy of Music Theatre, Grekland.

NOTES:

ÖVNING 3 – EMOTIONELLT LADDAD KOMMUNIKATION

VARAKTIGHET	90 – 120 minuter
LÄRANDEMÅL	<ul style="list-style-type: none"> • Erkännande av känslor som påverkar kommunikationen • Användande av emotionellt laddad kommunikation • Kunskap om överförbarhet av känslor • Möjlighet att neutralisera känslor som påverkar kommunikationen • Förmåga att inte påverkas av andras känslor
BEHOV	Placera stolar i en halvcirkel med två stolar framför.
METOD OCH VÄGLEDNING	<p>Vanligtvis uppmärksammar vi inte känslorna i en kommunikation förrän de korsar den gräns ifråga om vad vi accepterar. Ilska, rädsla, sorg, avsky, överraskning och lycka är de sex grundläggande känslorna som påverkar vår kroppsfunction och känslomässig balans genom limbiska systemet i hjärnan på mindre än 0,006 sekunder. Snabbare än logik!</p> <p>Vad vi vanligtvis inte tänker på är att känslor överförs. När vi står inför en arg man, fokuserar vårt hjärnsystem på detta incitament och svarar och automatiskt därefter: Vi upplever också ilska. Vårt hjärta börjar slå snabbare, med focus på att förbereda vår kropp inför en möjlighet kamp. Människokroppen svarar automatiskt och i förhållande till alla typer av grundläggande känslor. Det är en överlevnadsmekanism. Det hjälpte människor att kommunicera redan innan vi utvecklade ett språk. Det är inte lätt att hantera detta, men det är väldigt viktigt att försöka.</p> <p>En vuxenutbildare kommer säkert att bli engagerad i känslomässigt laddade förhållanden. Hen kommer att möta svåra situationer, förlita sig på logik för att kommunicera något, medan den emotionella delen av kommunikationen påverkas. På något sätt måste hen veta hur denna mekanism fungerar.</p> <p>Kunskaper och färdigheter att kunna hantera känslor är avgörande för att undvika att privatlivet påverkas av alla de emotionella känslor som finns när man arbetar med flyktingar. En vuxenutbildare bör veta hur man neutraliserar sin professionella miljö för att leva ett balanserat yrkesmässigt/personligt liv.</p>

METOD OCH VÄGLEDNING

NOTERA! I denna övning är en professionell skådespelare en förutsättning. Det behövs en erfaren skådespelare/skådespelerska som vet hur man ska agera och improvisera som arg, rädd, ledsen, avskyvärd, överraskad och glad. Hen kommer att agera som en flykting som intervjuas av multiplikatorn. Varje deltagare har 3 minuter på sig för att få så mycket information som möjligt om följande frågor:

- Namn
- Familjesituation
- Utbildning och arbetslivserfarenhet
- Hur hen kom till Sverige
- Framtidsplaner

Skådespelaren kommer att ändra sina känslor, namn och personliga historia för varje ny karaktär hen spelar, inför varje deltagare, utan att uttryckligen definiera de känslor hen väljer varje gång (för varje gång en viss känsla, inte mer, och/eller en blandning av känslor). Hen kommer endast att dela med sig information när multiplikatorns beteende är rimligt. Hen måste försöka begränsa den verbala kommunikationen eftersom hen endast har ett begränsat ordförråd på mottagarlandets språk. Om en multiplikator försöker ta fysisk kontakt, måste skådespelaren svara negativt.

Vanligtvis lyckas endast ett litet antal deltagare att få information av skådespelaren (flyktingen), och då max om 2–3 ämnen. Lyckas man med det så är det bra. Varaktigheten 3 minuter är extremt kort tid. Men å andra sidan är det huvudsakliga syftet med denna övning inte att bli medveten om svårigheten att kommunicera med en känslomässig flykting. Huvudsyftet är att få deltagarna att känna igen grundläggande känslor och att förstå att ansträngningar behövs för att neutralisera en känslomässigt laddad kommunikation.

UPPVÄRMNINGSOVNING

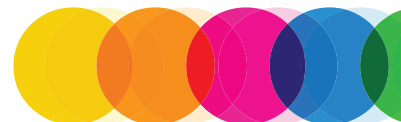
Innan denna övning är det bra att förbereda gruppen för kommunikation genom en kort gruppdiskussion (se uppvärmningsövningar från modul 1).

ÖVNING

Skådespelaren sitter på en av de två stolarna mitt i halvcirkeln. Varje deltagare får instruktioner från facilitatorn.

Instruktioner

På en tre-minuters kommunikation försöka få fram så mycket information som möjligt om följande ämnen:

ÖVNING

- Namn
- Familjesituation
- Utbildning och arbetslivserfarenhet
- Hur hen kom till Sverige
- Framtidsplaner

Varje deltagare deltar i övningen, en i taget. Facilitatorn håller koll på tiden och antecknar skådespelarens känslor och några anmärkningsvärda höjdpunkter i kommunikationen. När tiden är slut säger facilitatorn till och nästa deltagare genomför övningen (dra gärna lott om turordningen, så att alla deltagare vet när det är dennes tur. Nummer 1, nummer 2 osv). Inga kommentarer är tillåtna just nu.

Ta en paus på 15 minuter när alla deltagarna genomfört övningen. Samlas sedan i halvcirkeln igen.

Be varje deltagare att känna igen de känslor som kom fram under hans 3 minuter med skådespelaren och be deltagaren beskriva hur hen kände. Låt andra deltagare ge kommentarer om de vill. Försök att fokusera på de obekväma och förlägna situationerna och få deltagarna att prata om dem.

När alla deltagarna fått dela med sig av hur de upplevde situationen så prata en stund om:

- Känslor är inte alltid lätta att känna igen
- Känslor kan överföras
- Det som vi upplever som en obekväm situation är när den logiska delen av vår hjärna påverkas av de känslor vi upplever
- Det mest effektiva sättet att undvika att en känsla påverkar vårt handlande är att känna igen känslan och lära oss att utestänga den
- Vi måste försöka att inte agera enligt de känslor vi upplever, för även i en bra och glad kommunikation är det sannolikt att vi missar viktig information just pga. att den logiska delen av hjärnan påverkas av dessa känslor

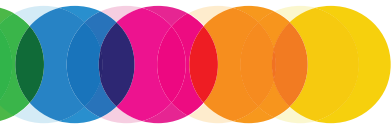
Denna övning är inte avsedd för att uppleva en svår kommunikation utan för att förstå hur vi påverkas av känslor i vårt dagliga liv.

REFLEKTION

Denna övning är inte avsedd för att uppleva en svår kommunikation utan för att förstå hur vi påverkas av känslor i vårt dagliga liv.

REFERENSER

- W. Gerrod Parrott, Emotion in Social Psychology, Psychology Press, 2001
- Wikipedia/Limbic System:
https://en.wikipedia.org/wiki/Limbic_system

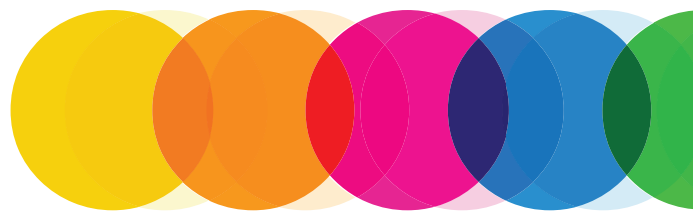

Pilot-Test in Larissa

Pilot-Test in Larissa

MODUL 3 – MODERERA REFLEKTIONER OM FÖRDOMAR

INTRODUKTION

I den här modulen använder vi en "reflektionsövning" om egna fördomar. Det kan vara ett villkor för att kunna engagera sig på ett bra sätt i utbildningssituationer i ett mångkulturellt sammanhang. Vikten av detta påpekades i den behovsanalys som utfördes i inledningen av detta projekt, av alla multiplikatorer, såväl vuxenutbildare, socialarbetare och andra handledare.

Eftersom vi fokuserar på att engagera särskilt utsatta deltagare och erbjuda en möjlighet till livslångt lärande; i en miljö där det finns mycket fientlighet och allmänna åsikter om flyktingar och asylsökande, är syftet att stärka utbildares, socialarbetares och andra handledares kunskaper och kompetenser, för att öka kvantiteten och förbättra kvaliteten på en mer inkluderande utbildning och ett för ett mer inkluderande liv.

Med modul 3 "Förenkla gruppreflektioner om fördomar" fyller OUT-SIDE-IN ett gap i vuxenutbildningar som består av utbildning i interkulturella grupper med specialisering mot inkludering av flyktingar.

Självreflektion utgör en central del i lärandeprocessen och utgör ett oersättligt element för en demokratisk samhörighet. I pedagogiska tillvägagångssätt och material för medborgarutbildning, demokrati-didaktik och interkulturell pedagogik finns det olika riktlinjer för att motverka fördomar (Anti-Bias, Betzavta, "Eine Welt der Vielfalt" (Tyskland), Argument mot "bar slogord" (Tyskland) etc.) – men dessa metoder grundar sig oftast på ett verbalt språk som kommunikationsmedel och i en homogen språkgrupp.

Med den förutsättningen är en språklig integration av icke-integrerade sociala grupper med ett främmande språk omöjligt och därför uppfyller dessa metoder inte behoven och utmaningarna i dagens migrationssamhällen. Dessa metoder kan inte realiseras med flerkulturella grupper som inte delar ett och samma språk.

Den undersökning som gjordes i början av detta projekt påvisar svårigheter som att mottagarsamhället ofta är uppdelat mellan dem som vill stödja och hjälpa flyktingar och de som uppfattar dem som farliga, kriminella och som potentiella terrorister. Vuxenutbildare påpekade att behovet av att fördjupa och uppdatera sina kompetenser med hjälp av nya metoder; och att ur ett mångkulturellt perspektiv få tillgång till och använda sig av interaktiva flerspråkiga verktyg. Just språket anses som det största hindret i blandade grupper av deltagare.

OUT-SIDE-IN-konsortiet tog sig an den utmaningen och utvecklade speciella inlärningsmetoder för moderering av gruppreflektioner för multikulturella och språkligt homogena grupper. Detta är en svår utmaning och är troligstvis inte enbart i språkbaserade reflektionsmetoder. Målet är att med alternativa metoder främja pedagogiska processer så att missgynnade grupper av deltagare kan inkluderas.

SYFTE OCH LÄRANDEMÅL

Gruppreflektioner för att avvärja fördomar i grupper med flyktingar. Modul 3 syftar till:

- Ökad medvetenhet om respekten för de mänskliga rättighetsprinciperna
- Förbättrad interkulturell kompetens i förhållande till "de andra"
- Förstärkt förmåga att utnyttja humor, ironi och spel:
 - hantera stereotyper och fördomar, egna och deltagares
 - underlätta för utländska elever att förvärva grundläggande färdigheter inom läskunnighet, räkning, sociala och medborgerliga kompetenser, kulturell kompetens
- Förbättrade utbildningskompetenser genom att kombinera olika kreativa och reflekterande metoder och verktyg för ett inkluderande tillvägagångssätt

VARAKTIGHET

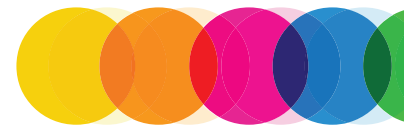
Totalt 8 timmar inklusive pauser.

- Övning 1: – Pyramiden av hat 3 timmar
- Övning 2: – Atlasen om fördomar 2 timmar
- Övning 3: – Den interkulturella tombolan 3 timmar

BEHOV

Det behövs ett stort rum med stolar eller kuddar i cirkel. För genomförandet av varje övning behövs en kopia av den bild som används i övningen:

- För övning 1, "Pyramiden av hat" med tillhörande frågor
- För övning 2, se 2, "Kartan om fördomar", Europa- och/eller världskarta. För den här övningen behövs även färgpennor, tidskrifter, lim och sax för collage och en tryckt kopia av kartorna. Några stolar och bord kan vara användbara för att arbeta med collagen.
- För övning 3, "Den interkulturella tombolan", siffror och kort som för ett vanligt Bingo, och "Tabellen med de interkulturella betydelserna av den nya tombolan" som visas på den interkulturella Tombola-affischen. Det behövs bord och stolar samt en vägg för att hänga upp Tombola-affischen.

INNEHÅLL

I behovsanalysen betonade multiplikatorerna bristen på interkulturella och språkliga färdigheter, för att bättre kunna bemöta asylsökande och flyktingar, där kulturell bakgrund skulle kunna utgöra ett stort hinder. Utifrån detta formulerades innehållet i denna modul, för att stimulera till självreflektion och en starkare medvetenhet om denna nya utmaning. För handledare/lärare/utbildare är centrala begrepp och kunskaper som ingår i denna modul:

- Stereotyper och fördomar
- Kontakteori
- Cirkeltidmetod (eng, Circle Time)
- Transkulturellt tillvägagångssätt och biografiarbete
- Reflekterande övningar och självmedvetenhet om anti-bias utbildning
- Att vara i en viss situation och agera konsekvent, eftersom den här modulen kan användas i olika inlärningsmiljöer; formell, icke-formell och informell
- Gamifierings- och visualiseringsarbeten, som utnyttjar kreativa metoder för att stödja de nyckelkompetens som förvärfvas av vuxna elever
- Reflekterande praxis om mänskliga rättigheter för en inkluderande utbildning (de förnyade millennieutvecklingsmålen och deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna)

För deltagarna lyfts behovsanalysen och även behovet av stöd i förvärv av språkkunskaper, bättre förståelse av lagar och byråkratiska förfaranden och behovet av mer juridisk rådgivning. Deltagarnas nyckelkompetenser relateras till denna modul och utveckling av specifikt innehåll är nära kopplat till "lärmiljön", där dessa metoder kan tillämpas av utbildare/socialarbetare:

- En fördjupad kunskap om det mottagande samhället: formella lagar, kultur och livsstil
- Ömsesidigt lärande av olika språk
- Lärarledda verbaliseringar på mottagarlandets nationella språk
- Kulturarvet och de socio-politiska situationerna i olika länder runt om i världen och i mottagarlandet

TIPS FÖR HANDEDARE

Som en god förberedelse till övningar för inkluderande undervisning är det bra att:

- Lära känna de gemensamma fördomarna mellan båda sidor (flykting mot medborgare | medborgare mot flykting), för att avvärja dessa hinder i lärprocessen. Några exempel på fördomar finns i rapporten från OUT-SIDE-IN-projektet och kommer att användas som övningsexempel.
- Vara i en situation och vara öppen för "icke-vetande"
- Vara en del av gruppen och dela känslor och uppfattningar

- Vara medveten om möjligheten att öka den ömsesidiga kunskapen som förbättrar medvetenheten om gemensamma mänskliga värderingar
- Vara involverad i spel och visualiseringsarbeten, komma ur "den egna komfortzonen"
- Vara medveten om möjligheten att öka den ömsesidiga kunskapen som förbättrar medvetenheten om gemensamma mänskliga värderingar

Under gruppernas reflektioner är det mycket viktigt att be deltagarna att prata exklusivt om sina egna erfarenheter, undvika och stoppa alla former av tolkningar av vad andra kan tänkas säga.

ÖVNINGAR

Modulen innehåller 3 övningar:

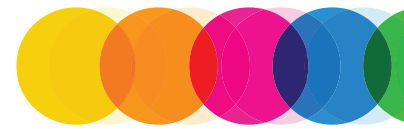
- Reflekerande övning: Övning 1 – Pyramiden av hat
- Reflekerande övning: Övning 2 – Atlasen om fördomar
- Reflekerande övning: Övning 3 – Den interkulturella tombolan

De två första övningarna kan användas både individuellt och i grupp, i formella, icke-formella och informella sammankomster, medan den tredje är en gruppövning där lärmiljön är informell och ger människor med olika bakgrunder möjligheten att träffas. På ett avslappnat sätt.

LÄRANDEMÅL FÖR HANDLEDARE/SOCIALARBETARE

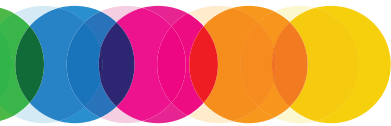
För att formulera och tillämpa de nya verktygen/övningarna i handledning och utbildningar med flyktingar/asylsökande och blandade grupper av deltagare, handledare och socialarbetare, kommer dessa fördjupa:

- Kunskapen om: (1) Internationella, europeiska och nationella myndigheter och lagar som reglerar inresa av asylsökande. (2) migrationsvägarna, antal och hur varje EU-land påverkas (3) andra länder, kulturer och språk.
- Förmågan att kunna: (1) reflektera och dekonstruera ens egna stereotyper och fördomar, (2) genomföra intervjuer för att samla in deltagares biografier, (3) identifiera osagda behov, attityder eller orienteringar, (4) bedöma, jämföra och tolka deltagarnas framsteg i integrationsprocessen, (5) använda sig av olika verktyg/övningar i olika inlärningsmiljöer.

ÖVNING 1 – PYRAMIDEN AV HAT

<p>INTRODUKTION</p>	<p>Användningen av pyramiden av hat syftar till att underlätta en reflektion om deltagarnas fördomar i det relaterade sociala sammanhanget. Ämnen som ingår i denna övning är fördomens psykologi, sambandet mellan fördomar och diskriminering samt differentierande fördomar från begrepp som rasism och klassism. Fokus ligger på strukturen i fördomspyramiden, på de olika stereotyperna som finns i en grupp av deltagare och när man ska ta till rättsliga eller pedagogiska åtgärder avseende fördomar. Detta verktyg kan användas individuellt som en termometer för hur flyktingar kan känna ett motstånd från mottagarsamhället. I större grupper bestående av vuxna kan pyramiden användas till att reflektera över varje deltagares levnadsvillkor.</p>
<p>VARAKTIGHET</p>	<p>Med vuxna elever 60–90 minuter i grupp; 30–45 minuter individuellt. Tiden som behövs för reflektion, där varje deltagare ska få göra sig hörd, beror på deltagarnas antal. Räkna med i genomsnitt 5–6 minuter per person för att uppskatta den totala tiden för en gruppreflektion.</p>
<p>LÄRANDEMÅL</p>	<p>Öka medvetenheten om alla former av potentiella diskrimineringar, analysera och reflektera över alla stadier som samhället upplevt i nutidshistoria.</p>
<p>BEHOV</p>	<p>En tryckt kopia av "En Pyramid om Hat" med de utvalda frågorna för att stimulera reflektioner och biografisk berättande.</p>
<p>METOD OCH VÄGLEDDNING</p>	<p>I grupp, sätts "Pyramiden om hat" med utvalda frågor upp på en vägg. Introducera "Pyramiden" och de olika stadierna/koncept som visas, acceptera de första reaktionerna hos eleverna, t.ex. "Den nya formen av folkmord är den ekonomiska"; "Vi bör rita en inverterad pyramid för att ha en positiv syn på våra demokratier"; "Om vi inte är medvetna om farorna i samband med de första stegen, kan situationen bara bli värsta" etc. Alla dessa stimuli kan användas i grupperna för att fördjupa specifika aspekter av deltagarnas sociala liv.</p>

ÖVNING

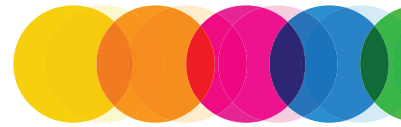
När "En Pyramid om Hat" används med handledare/socialarbetare/utbildare, ställ frågor och be dem reflektera om t.ex.

- Vilka känslor och tankar fick du när du läste pyramiden?
- Har du några speciella minnen (direkt eller indirekt) om folkmord?
- Har du upplevt (direkt eller indirekt) något av det som beskrivs i Pyramiden?
- I vilka av dessa steg tror du att vi för närvarande lever i, i vårt samhälle?
- I vilka av dessa steg tror du att du har möjlighet att ingripa, individuellt och/eller kollektivt?

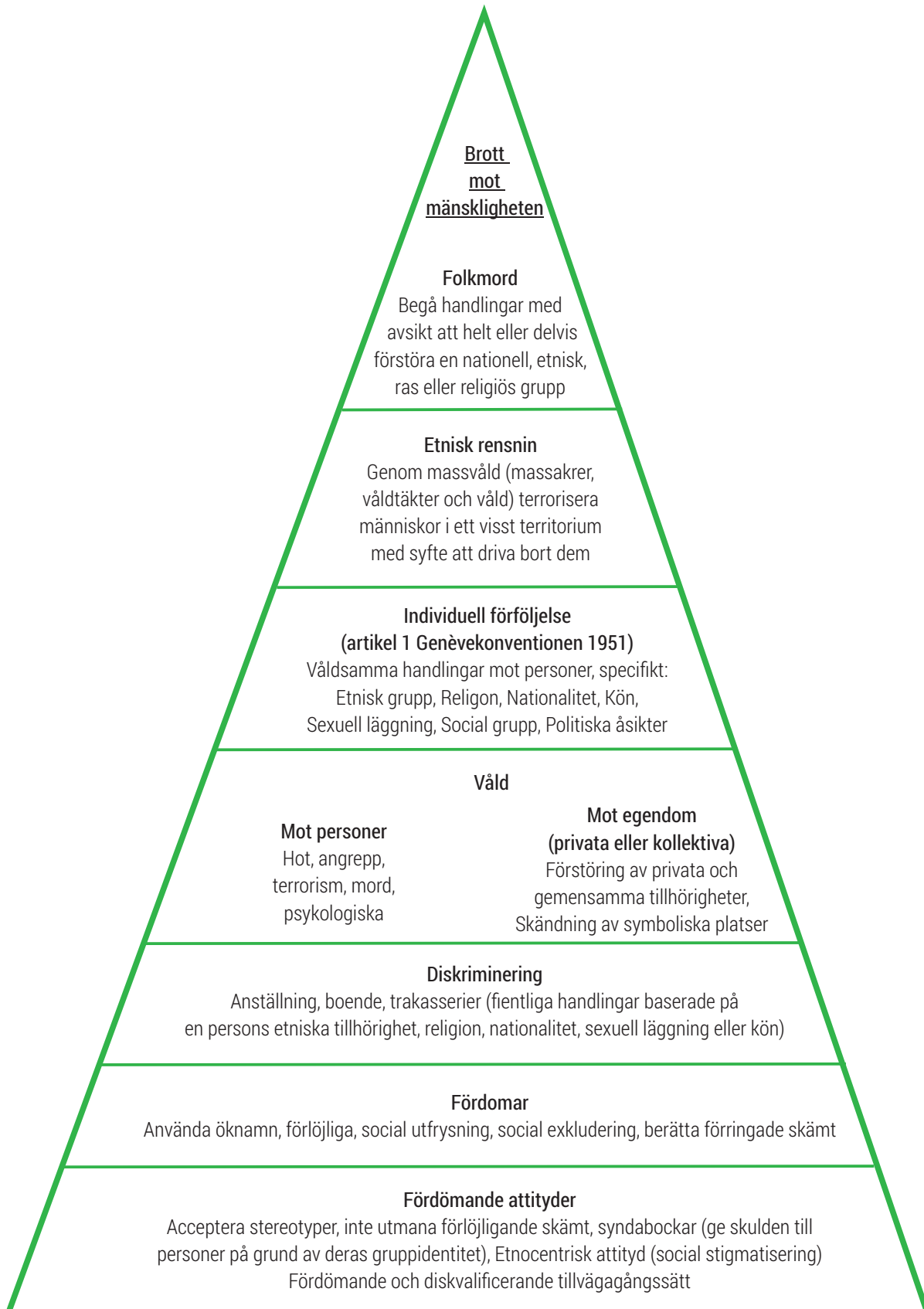
De två sista frågorna (4 och 5) kan också vara lämpliga att fråga deltagare (flyktingar och vuxna personer i mottagarsamhällen).

En del mottagarcenter i Italien använder sig av processen, för att ta hand om flyktingarna ur en rättslig synvinkel, med välfärd och psykologiskt stöd, och då utförs de av ett team av professionella personer (juridiska personer, socialvårdare, psykologer). Denna kartläggning är organiserad i minst tre steg som syftar till att:

- Ge juridisk rådgivning
- Samla personliga historier
- Förbereda flyktingarna för deras intervju på migrationskontoret, genom rollspel och intervjuträning

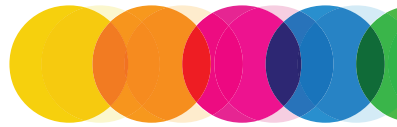
PYRAMIDEN AV HAT

ÖVNING 2 – ATLASEN ÖVER FÖRDOMAR

INTRODUKTION	Med inspiration från boken av den grafiska designern Yanko Tsvetkov, delvis publicerad på hans websida (http://alphadesigner.com/mapping-stereotypes/), kan utbildare/ handledare göra en enkel övning med en karta över Europa enligt nedan: Eller så kan deltagarna rita upp en egen karta.
VARAKTIGHET	60–90 minuter
LÄRANDEMÅL	Reflektion över egna stereotyper kopplade till "nationalitet". Fördomar från båda sidor (flykting mot medborgare medborgare mot flykting).
BEHOV	Kopior av kartan, färgpennor, tidningar, lim, saxar, kamera för att ta bilder av collagen.
METOD OCH VÄGLEDNING	<p>Innan uppgiften påbörjas kan en kort introduktion om "ömsesidiga" fördomstankarna göras med exempel från den amerikanska historikern Alfred W. Crosby, som 1972 skrev "The Columbian Exchange: Biological and Cultural Consequences of 1492". Det Columbianska utbytet; var den utbredda överföringen av växter, djur, kultur, mänskliga populationer, teknik och idéer mellan Amerika och Gamla världen under 1500-talet, relaterat till europeisk kolonisering och handel efter Christopher Columbus 1492-resa. I denna bok tar författaren exempel på en sjukdom, syfilis, som för första gången definierades av Girolamo Frascatoro år 1520. Namnet på den här sjukdomen är ett klassiskt exempel på stereotyping:</p> <ul style="list-style-type: none">• För italienare var det den franska sjukdomen• För fransmän var det den napolitanska sjukdomen• För engelsmän den franska sjukdomen eller sjukdomen från Bordeaux• För polacker var det den spanska eller tyska sjukdomen

METOD OCH VÄGLEDNING

- För ryssar var det den polska sjukdomen
- Personer från Mellanöstern kallade den för den europeiska sjukdomen
- För indier var det den franska sjukdomen
- För kineser den cantonska sjukdomen

ÖVNING

Övningen kan utföras på olika sätt beroende på deltagarnas förmåga att uttrycka sig på mottagarlandets språk:

- Individuell uppgift: Använd de färger du föredrar för att färglägga kartan, relaterat till de känslor och uppfattningar du har om landet. En icke färglagd karta på väggen kan användas för att visa namnen på nationerna medan du förbereder deltagarna att reflektera över betydelsen av varje färg för att uttrycka olika känslor.
- Individuell uppgift: Använd de bilder du valt ut från tidningar, klipp och klistra och skapa en personlig karta som visar din åsikt och syn på: t.ex. "Hur ser afrikanska människor på européer?"; "Hur ser asiatiska människor européer?"; "Hur ser personer från ditt födelseland på européerna?"; "Hur uppfattar du ditt land på världskartan?"; "Hur uppfattar du Europa på världskartan?"
- Gruppuppgift: "Enligt din mening, vilka traditioner och vanor i Europa är liknande/nära din kultur?" Och efteråt "Enligt din åsikt, vilken är den mest avlägsna och främmande kulturen i Europa jämfört med din kultur?"

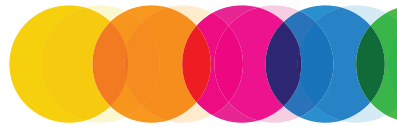
I verktygslådan hittar du olika exempel på kartor.

ÖVNING 3 – DEN INTERKULTURELLA TOMBOLAN

INTRODUKTION	Ziqqurat Association, associerad partner för OUT-SIDE-IN-projektet, utvecklade på sitt interkulturella centrum den "Interkulturella Tombolan". Tombola är ett traditionellt spel som spelades första gången i Neapel på artonhundratalet. Det liknar Bingo. Det spelas mestadels vid jul och priserna är ofta bara symboliska. I den här interkulturella tombolan finns det 90 nummer med specifik information, t.ex. nummer 1 "arbetarnas dag" relaterad till 1 maj, nummer 2 är Stonehenge i Gambia; Nummer 3 ... osv.
VARAKTIGHET	En omgång av Tombolan kan ta upp till 3 timmar.
LÄRANDEMÅL	Kunskap om platser och kultur och räkneorden. Informationen till de 90 numren framtagna av Ziqqurat, finns översatta till engelska i verktygs-lådan, men det är också möjligt att skapa ny information relaterat till valfria passande ämnen. Det här spelet kan användas som utbildningsmaterial i både formella och icke-formella sammanhang. Ämnen kan t.ex. vara historia, samhällsinformation, geografi, språk, matematik osv.
BEHOV	Bord och stolar, en färglagd affisch med alla siffror (att hänga på en vägg), siffror och kort till den traditionella Tombolan och små föremål som markörer (frön, bönor, små bitar av kartong etc.). Naturligtvis måste symboliska priser ges!
METOD OCH VÄGLEDNING	Om det finns tillräckligt med utrymme så är det bra om bord och stolar sätts i en u-formation så att alla kan se varandra under spelets gång.
ÖVNING	I den traditionella Tombola betalar spelarna ett symboliskt pris för varje bricka/spelplan (t.ex. i krona). Spelarna köper korten och en av spelarna köper "cartellone" (det stora kortet med alla siffror). Pengarna delas in i fem priser, från lägsta till högsta, där Tombola, (full bricka) är jackpotten:

ÖVNING

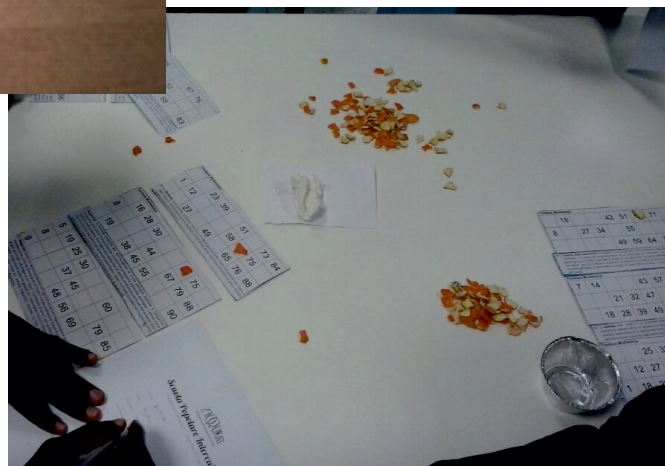
- "Ambo", två siffror i samma rad
- "terno", tre nummer i samma rad
- "quaterna", fyra nummer i samma rad
- "cinquina", fem nummer i samma rad
- "tombola", alla nummer på brickan/spelplanen

Den person som har "cartellone" (det stora kortet) tar siffror från en påse, en och en, säger numret högt och placerar dem på sin plats på "cartellone" och lämnar tid för spelarna att markera numret på deras kort.

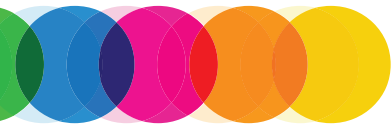
Moderna tombolakort är av plast och har små plastlock vid siffrorna som kan stängas när numret är utropat. Traditionellt använde man sig av bönor ("fagioli") eller med bitar av apelsinskal som markörer. Apelsinerna åts medan man spelade.

I den "Interkulturella Tombolan" kan priserna vara andra. Istället för att betala för korten kan varje deltagare ta med någon liten sak som användas som priser.

Priser kan också vara grönsaker eller frukter om vi vill ägna lite tid åt hälsosam utbildning, eller biljetter till teatrar, museer eller biografier, om det finns pengar till det.

Detta traditionella spel, har förnyats ur ett interkulturellt perspektiv. Tombolan är ett enkelt sätt, ur ett inlärningsperspektiv, att förena människor med olika bakgrunder och samtidig förmedla information om mottagarlandet och de länder flyktingarna kommer ifrån.

ORDLISTA

REFLEKTERANDE PRAKTIK

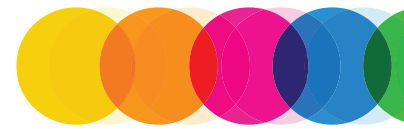
Reflektiv praktik, reflekterande praktik Engelsk term Reflective practice : Att utforma sitt praktiska arbete på sådant sätt att man kontinuerligt värderar och ifrågasätter de uppfattningar, bedömningar och metoder som man använder. Som Donald Schön använder denna term i boken *The reflective practitioner*, 1983, står den för en alldeles speciell syn på hur professionella (personer i yrken som kräver högskoleutbildning) utformar och använder sin kunskap. Den traditionella synen kommer till uttryck i begrepp som evidensbaserad och kunskapsstyrning: professionella löser sina uppgifter genom att tillämpa vetenskaplig kunskap, sådan som kan betraktas som säker. Det är ett synsätt som ger professionella en obestridlig auktoritet och därmed makt. Med begreppet reflektiv praktik (som Schön definierar det) fungerar professionalism på ett helt annat sätt: att arbeta med unika individer, i speciella situationer, med viss eller hög grad av osäkerhet och ofullständig information. Det gör att professionella utvecklar ett eget kunnande individuellt och i samverkansgrupper, till stor del baserat på vetenskapliga studier och egen forskning men i huvudsak format utifrån egen erfarenhet och använt i praktiskt arbete som reflektion-i-handling.

<https://www.psykologiguiden.se/psykologilexikon>

https://en.wikipedia.org/wiki/Reflective_practice

"Cirkeltid" (eng. "Circle Time") har ökat i användning, huvudsakligen i grundskolorna som en undervisningsmetod, men den kan tillämpas allmänt inom olika åldersgrupper av människor och i olika lärande och organisatoriska sammanhang. Det består av att sitta i en cirkel, diskutera ett ämne, att tala i tur och ordning med hjälp av enkla regler, till exempel: för barn kan ett föremål som skickas runt visa vems tur det är att prata. I vuxenutbildning kallar vi detta tillvägagångssätt "Learning Circles", en mycket interaktiv, deltagande metod för att organisera grupparbete. Målet är att skapa, dela och uttrycka kunskaper genom en process med öppen dialog och djup reflektion kring problem, med fokus på en gemensam lösning.

CIRKELTID

Det traditionella begreppet är singelkulturer. Som välkänt, var det traditionella konceptet av enskilda kulturer paradigmiskt och utvecklades mest i slutet av 1700-talet av Johann Gottfried Herder, särskilt i hans idéer om mänsklighetens historia. Många av oss tror fortfarande att detta koncept ska vara giltigt. Konceptet präglas av tre delar: social homogenisering, etnisk konsolidering och interkulturell avgränsning. Begreppen interkulturell och multikulturalitet är kanske ett lämpligt begrepp för dagens kulturer. De försöker övervinna vissa brister i det traditionella konceptet genom att förespråka en ömsesidig förståelse för olika kulturer. Interkulturalitet (av prefixet inter-, mellan, och det antropologiska kulturbegreppet) avser interkulturell kommunikation i skolan och inom ett samhälle, det vill säga mötet mellan personer från skilda kulturer (med skilda modersmål och levnadsregler) och ömsesidig förståelse dem emellan. Begreppet skiljer sig från det närbesläktade begreppet mångkulturalitet som endast avser flera kulturers parallella samexistens i ett samhälle.

(<https://sv.wikipedia.org/wiki/Interkulturalitet>)

Mångkultur, mångkulturalism eller multikulturalism (eng. multiculturalism) är ett sociologiskt och kulturteoretiskt uttryck med flera olika betydelser. Som beskrivande begrepp syftar det på ett förhållande där flera etniska grupper med olika kulturer samlas inom samma politiska enhet. Mångkulturalism kan också syfta på ideologiska samhällsanalyser som i olika grad bejakar influenser av olika etniskt och kulturellt ursprung som något gott eller ofrånkomligt. Mångkulturalism behandlar bland annat det offentliga sätt att hantera ett samhälle med många etniska bakgrunder och tolerans inför kulturella skillnader inom samma stat. Som synonymer och närliggande begrepp förekommer "etnisk mångfald" och "kulturell pluralism". Termen användes först 1957 för att beskriva Schweiz, men spreds under 1960-talet, framförallt i Västeuropa och USA. I Sverige användes begreppet för första gången av den etniska aktivisten David Schwarz i Sveriges Radio fredagen den 13 augusti 1965.

(<https://en.wikipedia.org/wiki/Multiculturalism>)

(1) Tvärkulturell i betydelsen inriktad på skillnader mellan olika kulturer, religioner, uppfattningar, politiska system osv. I termer som transkulturell psykiatri och transkulturell psykologi och i namnet Transkulturellt centrum avses hur kultur gör skillnad för psykiska problem och sjukdomar och uppfattningar om sådana. (2) Övergripande eller generellt för flera eller alla typer av kultur och samhällssystem. Detta är den ursprungliga betydelsen. Transkulturalitet är i första hand en följd av moderna kulturers inre differentiering och komplexitet. Den gamla homogeniserande och separatistiska idén om kulturer har ändrats för olika kulturers närverk. Kulturer idag är extremt sammankopplade med varandra. Livsstil slutar inte längre vid gränserna för nationella kulturer, utan finns på samma sätt i andra kulturer. Kulturer idag karakteriseras generellt av hybridisering. För alla kulturer har alla andra kulturer kommit att vara någon annan avgränsad kultur. Det gäller befolkning, varor och information. Mikronivå: transkulturell skapande av individer. Transkulturaliteten ökar dessutom, inte bara på den makrokulturella nivån utan även på individens mikronivå. De flesta av oss har kommit i kontakt med flera olika kulturer och detta har på så sätt påverkat vår kulturella bildning. Vi är kulturhybrider.

<https://www.psykologguiden.se/psykologilexikon/?Lookup=Transkulturell>

INTERKULTURALITET, MULTIKULTURALITET OCH TRANSKULTURALITET

ORDLISTA

SPELIFIERING ELLER SPELSKIPNING

Spelifiering eller spelskipning (eng. Gamification) är användandet av spelelement inom verksamheter som traditionellt inte hör samman med spelande - exempelvis handel, IT, transport eller utbildning (spelifierat lärande). Det är ett sätt att öka interaktionen med ett material, digitalt eller fysiskt, för att därmed öka användarens engagemang för sagda material. Spelifiering är ett fenomen som hämtat mycket inspiration från framförallt datorspel, men som i olika former har funnits långt tidigare. Spelifiering bygger, liksom spel, på frivilligt deltagande.

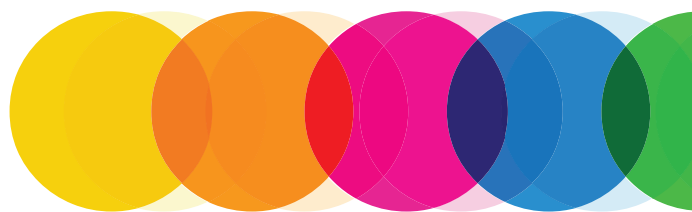
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Spelifiering>

https://en.wikipedia.org/wiki/Gamification_of_learning

REFERENSER

- Handbook «Transcultural Biography Work in Adult Education», produced by Speha Fresia & EU Partners as intellectual output of Grundtvig Multilateral Project 2010 (<http://www.speha-fresia.eu/en/progetti/realize-transcultural-biography-work-for-adult-education/>).
- Trainers Against Prejudice (TAP) is a grass-roots organisation created by and for educators, students, parents and concerned citizens. They work through critical exploration and analysis of films, television and other media (<http://www.teachersagainstprejudice.org/index2.php?p=index>).
- Yanko Tsvetkov, „Atlas of prejudice – Mapping Stereotypes”, USA by Alphadesigner Ed.; The Italian edition, by RCS Libri SpA Milano, «Atlante dei pregiudizi», 2016.
- Online Learning Circle Model: <http://sites.google.com/site/onlinelearningcircles/Home>
- The Learning Circle Model: Collaborative Knowledge Building, Margaret Riel, Pepperdine University, 2014: <https://sites.google.com/site/onlinelearningcircles/Home/learning-circles-defined>

MODUL 4 - INKLUDERANDE KOMMUNIKATIONS- KOMPETENS GENOM KREATIVA METODER AV MODERERING

INTRODUCTION

I behovsanalysen uppgav tyska vuxenutbildare att de saknar alla slags kreativa metoder som rollspel, pussel eller metoder som använder sig av bilder och foto. De önskade specifikt material som kan användas utan språk. Vuxenutbildare i Slovenien skulle också vilja lära sig interaktiva metoder. Svenska vuxenutbildare önskade i aktiviteter med videoklipp samt rollspel. Turkiska vuxenutbildare önskade sig skapande aktiviteter som inte krävde några språkkunskaper eller visuellt material.

Sammantaget är det uppenbart att det finns ett behov av kreativa metoder för moderering och material som stödjer integration och kan vara ett komplement till traditionella metoder. Med dessa metoder kan man överbygga klyftan mellan språkliga barriärer med icke-språkliga verktyg och skapa ett nytt mötesrum, vilket mildrar känslomässiga hinder. Detta leder sedan till en större motivation för att lära sig det nya språket och kulturen (åt båda hållen) och fördjupa de positiva mötena. Därför erbjuder modul 4 allmän kännedom om kroppsspråk och flera metoder för multiplikatorer: kreativa metoder för icke-verbal moderering av grupper, både deltagare sinsemellan och gentemot utbildaren.

MOTTAGARE

Mottagarna av denna modul är både facilitatorer, lärare, utbildare och elever.

SYFTE OCH LÄRANDEMÅL

Den här modulen behandlar

- Allmän medvetenhet om kroppsspråk
- Inlärningsmetoder för icke-verbalt stöd i en utbildningssituation: "Samhörighet" mellan deltagare i början av ett seminarium (inriktat på den multikulturella systempraktiken, se von Schlippe, Arist / El Hachimi, Mohammed / Jürgens, Gesa (2004) : Multikulturell systemisk praxis: Ein Reiseführer für Beratung, Therapie und Supervision, Heidelberg: s. 76.)

- Kreativa metoder för moderering av grupper och återkoppling
- Kreativa sätt för deltagarna att kommunicera med utbildaren
- Interaktiva kreativa metoder i grupper så att ett utbyte mellan deltagare sker

VARAKTIGHET

4-6 timmar inklusive raster

Övning 1 – Universella tecken 30–45 minuter

Övning 2 – Hej Världen 45–90 minuter

Övning 3 – Humör Cirkeln 45–60 minuter

Övning 4 – Landskapet av känslor 45-60minuter

Övning 5 – Spotlight-Metoden 60–90 minuter

Övning 6 – Reflektion 30–60 minuter

BEHOV

Vitt, blankt papper, färgpennor/pennor/kritor, vägg att hänga upp saker på, sax, färgat papper, en penna och en stor affisch, en tabell uppritad på ett blädderblock, kopierad världskarta i minst A4-format, affisch med landskap (se mall i verktygslådan), figurer (se mall i verktygslådan), tejp, trafikljuskort (se verktygslåda), hjulet (se verktygslådan).

INNEHÅLL

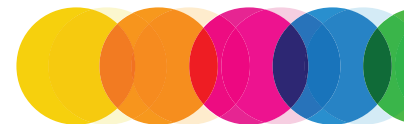
Modul 4 "Inkluderande kommunikationskompetens genom innovativa kreativa metoder för moderering" kompletterar den första delen av kompetenskatalogen med inriktning på utbildningens mikronivå. Eftersom OUT-SIDE-IN syftar till att inkludera den nya målgruppen flyktingar i befintlig vuxenutbildning, behöver utbildarna fler metoder som sträcker sig utanför språket, vilket också möjliggör ett " normalt " deltagande för flyktingar där de inte behöver ett gemensamt språk.

Det finns en stor efterfrågan på kreativa metoder för moderering och material som bidrar till att stödja det pedagogiska arbetet med integration och minska kommunikationsproblemen.

När man överbryggar språkbarriären skapas det nya mötesrum som ger motivation till att lära sig främmande språk och kultur, åt båda hållen, eftersom känslomässiga gränser mjukas upp.

Här är syftet med OUT-SIDE-IN att betona icke-verbala metoder för moderering, hållbara strategier för inkludering och motverkande av att invandrare skapar ett samhälle i samhället. Och att även undvika stigmatisering bland medborgare och flyktingar, där nya erfarenheter gör det möjligt att kommunicera trots språkbarriärer. Att i heterogena grupper använda en mer inkluderande kommunikation.

Klassrum, där många olika språk och därmed kulturella samhällen samexisterar, erbjuder en bra möjlighet att

lära känna varandra bättre och utveckla en bättre kulturell förståelse för varandra.

Utan att ha ett fullständigt koncept för att hålla lektioner i kulturellt heterogena grupper med olika inlärningsmönster, kommer vi att visa olika övningar som kan användas för att introducera och förbereda lektioner, samt "warm-ups". På grund av det praktiska arbetet i flerkulturella grupper (von Schlippe / Hachimi / Jürgens 2004, 76) har övningarna ett starkt fokus på att bygga ett affektivt fundament (von Schlippe / Hachimi / Jürgens 2004, 75–78), vad man "måste ha" för att förbereda lektioner. Speciellt i klassrum med olika etniska bakgrunder måste "samstämmighet" skapas (von Schlippe / Hachimi / Jürgens 2004, 75–78). Detta kan leda till att stereotyper och fördomar övervinns, vilket annars kan fungera som hinder. Därför behövs metoder för att lära känna och respektera varandra. För en lyckad integration måste man skapa heterogena klassrum, där "tidigare motståndare lär känna varandras likheter" (Schwarz 2017). Detta är av hög relevans för att övervinna fördomar. Därför har vi förberett följande uppgifter. Vi föreslår att de utförs i den ordning som de står i:

- Universella tecken
- Hej Världen
- Humör cirkeln
- Landskapet av känslor
- Feedback and Spotlight (Traffikljus versionen)

ÖVNING 1 - UNIVERSELLA TECKEN

INTRODUKTION

Denna uppgift är speciellt utformad för utbildare som arbetar med heterogena språkgrupper. Ett starkt fokus sätts på internationella grupper. Målet är att stärka medvetenheten om att varje språk behöver utvärderas i sammanhang. Därför måste alla förstå att inget språk är universellt. I bästa fall får den här övningen alla deltagare att blir intresserade då de reflekterar över sitt eget språkbruk. Kommunikationen blir mer öppen och språket utforskas på nya sätt. Resultatet blir att medvetenheten om svårigheter att lära sig andra språk och därigenom visa respekt och förståelse för andra.

VARAKTIGHET

45 minuter

LÄRANDEMÅL

Att stärka medvetenheten om att språk måste sättas i en kontext

BEHOV

Pennor, papper, blädderblock

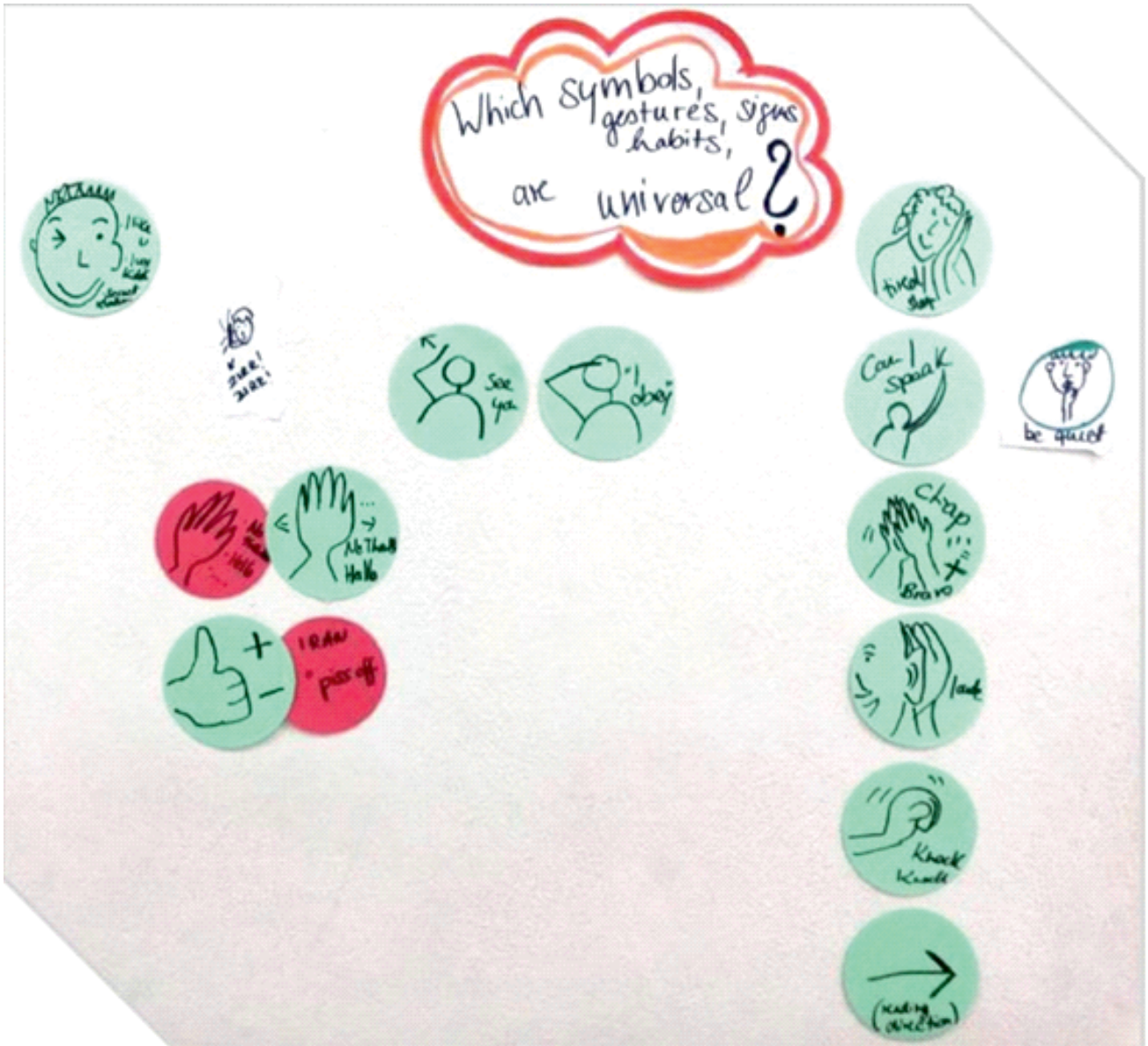
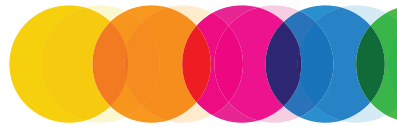
ÖVNING

Alla får ett papper och en penna. Deltagarna sitter i en cirkel. Följande fråga är skrivet på tavlan, synlig för alla: Vilka gester är universellt förståeliga?

Först tänker alla för sig själv och skriver ner dessa. Därefter kommer, enligt den så kallade "Popcorn-Principen", svaren att samlas in och skrivs upp på blädderblocket. Det är viktigt att prata igenom varje förslag med hela gruppen och ta reda på om gester är förståeliga för alla. Så snart en person inom gruppen förstår kontexten för en gest, kan denna vara universell.

Förvirrande exempel är följande: En blinkning kan antingen innebära "Ta mig inte på allvar" eller "Jag gillar dig väldigt mycket". Det beror på i vilket sammanhang man blinkar. Om du nickar i t.ex. Sri Lanka betyder det nej, och en huvudskakning betyder ja. Tvärtom jämfört med i Sverige och de flesta andra Europeiska länder.

Utvärdering: Deltagarna frågas vad de blev förvånade över och vad de fick ut av denna övning.

ÖVNING 2 - HEJ VÄRLDEN

INTRODUKTION

I konceptet för följande uppgifter är det två frågor som står i centrum: · Hur kan personer med olika språk förenas? Hur etableras den första kontakten?

Det är viktigt att erbjuda platser där människor kan träffas och integrering underlättas. Då kan fördomar konfronteras och i bästa fall undanröjas. Därför är koncept med visuell och medial grupp-kommunikation av stor betydelse.

VARAKTIGHET

45 minuter

BEHOV

Pennor, en penna och en stort papper, en tabell uppritad på ett blädderblock, en bild av en världskarta i minst A4-format

METOD OCH VÄGLEDNING

Ha tålamod och allt du gör kommunicerar du verbalt och icke-verbalt. Uppgiften måste vara tydlig, även utan ord, så att alla kan förstå. Meningar som "Jag heter ..." måste visas på något sätt, till exempel om en person pekar med sin hand på sig själv och bara säger sitt namn.

Utöver detta, måste uttalet vara högt och tydligt. På så sätt kan alla lära sig åtminstone enkla meningar på svenska/engelska / ..., bara genom att lyssna.

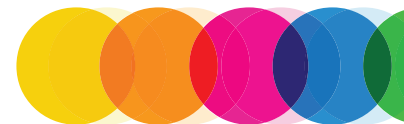
ÖVNING

1. Övning: Hej Världen

Först markerar varje deltagare det land hen kommer ifrån. Detta kan också visas icke-verbalt t.ex. genom att peka på sig själv och visa var hen kommer ifrån genom att peka på kartan.

Alternativt sätt: Övningen kan utökas med att alla klipper ut bilder från tidskrifter som kan visa var hen kommer ifrån. Bilderna samlas in och klistras på den stora kartan. Om du ska göra detta behöver deltagarna vara på en någorlunda homogen språknivå. Då blir kommunikationen kring bilderna enklare för deltagarna.

Det är viktigt att ta reda på hur många länder och språk det finns på förhand, det underlättar för utbildaren.

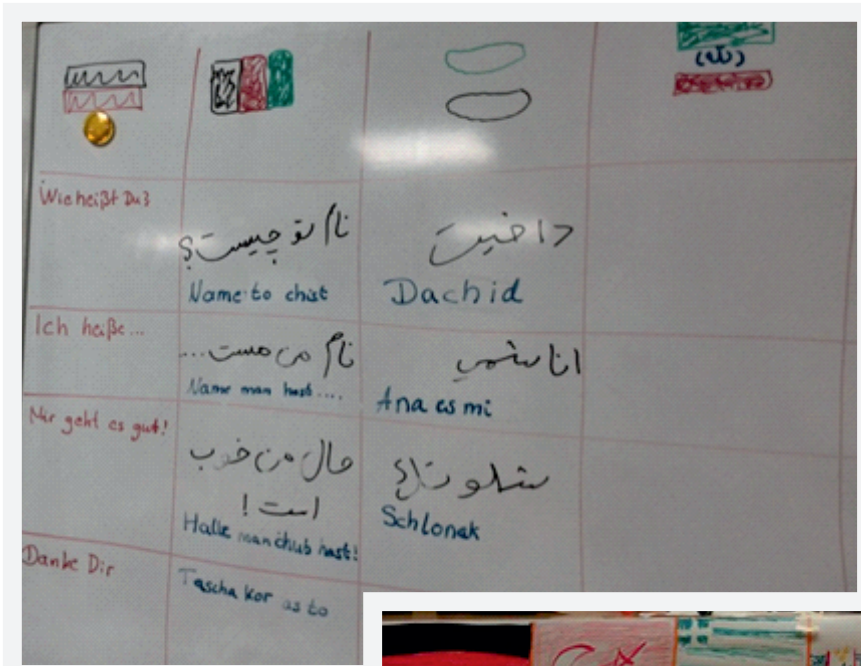
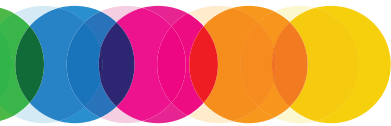
ÖVNING

2. Övning: "Hej-Världen-Promenad"

- Steg 1: Här ska tabellen på blädderblocket användas. Deltagarna ritlar en flagga som är relevant för sitt modersmål i en kolumn i tabellen.
- Steg 2: När alla flaggor finns i tabellen, skriver utbildaren ner enkla meningar i den vänstra kolumnen. Om deltagarna inte förstår meningarna kan de visas i en icke-verbal kommunikation, eller kompletteras med bilder. Varje mening måste vara tydlig för alla. I grupper med hög heterogenitet angående språk- och språknivå kan frågorna "Vad heter du?" Och svaret på detta vara tillräckligt. Dessa meningar måste presenteras och läggas till på alla språk av deltagarna.
- Steg 3: Deltagarna kommer närmare varandra genom att lära sig orden/meningarna som finns uppskrivna. Alla säger orden som finns i tabellen, till varandra. Alla språk ska användas. En person säger meningens och de andra upprepar.
- Steg 4: Det viktigaste steget är detta. Alla ska gå omkring. Nu börjar deltagarna kommunicera med varandra, interaktivt. Deltagarna går runt och presenterar sig för varandra, en person frågar och en annan svarar. Därefter så gör de samma sak igen, och igen medan de fortsätter att gå omkring. Deltagarna ska använda sig av och presentera sig på så många språk som möjligt. Tabellen med meningarna måste vara väl synlig. Utbildaren ska instruera deltagarna i vad de ska göra, på ett icke-verbalt sätt.

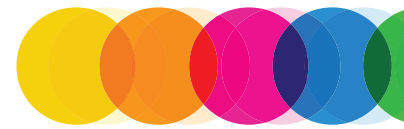
Utökning av övningen

Beroende på färdighetsnivå kan flera meningar läggas till i tabellen. De kan leda till ett mer realistiskt och interaktivt utbyte inom gruppen. Man ska inte underskatta varje deltagares vilja att lära sig. Upplägget av denna övning är ett utmärkt sätt att lära sig nya saker på olika språk eftersom deltagarna utarbetar något på egen hand.

Enkla meningar				مرحبا etc.
Hej	مرحبا Marhaba
Vad heter du?	ما أسمك؟ Ma Esmak?
Jag heter ...	اسمي... Ismi...
Hur mår du?	كيف حالك؟ Kayf a halikum?
Jag mår bra.	أنا بخير Ana bikhayr

Tabell för övning 2 – "Hej världen"

ÖVNING 3 - HUMÖR CIRKELN

INTRODUKTION	<p>På grund av invandringen står Tysklands utbildningsinfrastruktur inför stora utmaningar. Detta lyfter frågan om vilka pedagogiska metoder som kan användas för att bygga ett lärandeutrymme för heterogena språkgrupper. Denna övning är anpassad till den mångkulturella systempraktiken och handlar främst om att bygga "affective attunement" (von Schlippe / Hachimi / Jürgens 2004, 76), vilket är avgörande för en lyckad sammansättning i gruppen. Speciellt i pedagogiskt arbete med människor med olika kulturella bakgrunder måste särskild vikt läggas vid att "gå med" och "ansluta sig" till gruppmedlemmar eftersom språkliga hinder hindrar det viktiga småpratandet. Därför är metoder som uppmuntrar ömsesidigt bekantskap trots heterogen språklig bakgrund en viktig del av inkluderande kommunikationsförmåga.</p>
VARAKTIGHET	30-45 minuter
LÄRANDEMÅL	<p>Olika språknivåer inom en pedagogisk inlärningsgrupp kan överbryggas av visuellt stödda gemensamhetsövningar. Övningen presenterar möjliga svar på frågan: Hur förstår jag hur mina deltagare mår om jag inte kan kommunicera med dem via ett gemensamt språk?</p>
BEHOV	<p>Hjulet (se verktygslådan), material till kort som visar olika humör/sinnesstämningar, papper, saxar, pennor etc.</p>
METOD OCH VÄGLEDNING	<p>Metoden fungerar bra med såväl stora grupper som enskilda deltagare. Även om metoden inte behöver något språk, är den lämpligt som en metod för att lära sig meningar på ett främmande språk om ens eget välbefinnande. Genom att ställa den enkla frågan "Hur mår du?" Och ge olika svarmöjligheter kan individuell skattning uttryckas. Även om metoderna verkar vara mycket lekfulla, är det inte avsett för unga deltagare! Särskilt hos vuxna i heterogena språkgrupper kan främmande ord som glad, glad, ledsen, arg, överraskad etc. läras genom denna metod. På så sätt stärks den personliga yttrandefriheten. Metoden ger en visuellt stödd kommunikation om ens eget tillstånd av känslor.</p>

ÖVNING

Kort som visar olika sinnesstämningar:

- Glad
- Ledsen
- Arg
- Ja-Ja (varken bra eller dåligt)
- Överraskad
- Inte specificerat

Tips: Ett kort ska alltid lämnas blankt, så att ett svar kan ritas, eller lämnas tomt.

ÖVNING 4 - HUMÖRLANDSKAPET

INTRODUKTION

På grund av invandringen står Tyskland, Sverige och andra länder med stor invandring inför stora utmaningar. Detta lyfter frågan om vilka pedagogiska metoder som kan användas för att bygga ett lärandeutrymme för heterogena språkgrupper.

VARAKTIGHET

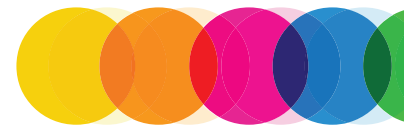
45–60 minuter

LÄRANDEMÅL

Olika språknivåer i en pedagogisk inlärningsgrupp kan överbryggas av visuellt stödda "gemensamhetsövningar". Även i språkligt homogena grupper är denna metod lämplig eftersom den erbjuder konstnärliga metoder med flera former av uttryck utöver den vanliga, ofta begränsande användningen av språket. Övningen presenterar olika möjliga svar på frågorna:

- Hur mår deltagarna?
- Hur ska jag lära känna mina deltagare om vi inte kan kommunicera via språket?
- Är min uppfattning om hur en annan person mår och känner den samma som hur hen verkligen mår/känner sig?

Metoden fungerar bra i grupper och kan användas både för kortare och längre utvärderingar.

BEHOV	En stor poster från ett blädderblock med ett uppritat landskap; ett berg, en tunnel i förgrunden, sjö, väg, träd, horisont, sol eller måne. Det ska finnas en figur av varje bild i så många exemplar som det finns deltagare. Häftmassa så att figurerna kan sättas upp på landskapet. Pennor, saxar och papper (se mallar i verktygslådan)
METOD OCH VÄGLEDNING	Kroppsspråk fungerar inte medvetet och kan inte alltid tolkas otvetydigt. Därför får självuppfattningen det sista ordet. Den individuella uppfattningen är viktigare än yttre uppfattning. Alla är sin egen expert.
ÖVNING	<p>Steg 1</p> <p>Deltagarna ska välja en bild och placera den på bilden av landskapet. De kan också ges möjlighet att själva skapa en figur med hjälp av papper, pennor och sax. Även i språkliga heterogena grupper fungerar denna övning eftersom uppgiften lätt kan kommuniceras icke-verbalt.</p> <p>Steg 2:</p> <p>När alla figurer är uppsatta på landskapet presenteras bilden för gruppen. För att främja interaktion ska följande fråga ställas: "Är någon förvånad över någonting eller undrar vilken figur som tillhör vem?" Detta kan kommuniceras icke verbalt genom att peka på deltagare och figurer i landskapet. Om språknivån är lämplig kan deltagarna muntligt svara på frågor som "Vem är det bredvid trädet?". Ställ tydliga frågor: "Hur skulle du känna dig framför tunneln?", "Bra." "Åh, jag trodde tunneln skulle vara något negativ."</p>

ÖVNING 5 - TRAFIKLJUSMETODEN

INTRODUKTION

Användning av Trafikljusmetoden är väl utbredd. Det spelar ingen roll om man använder den i en introduktion, i en övning eller i slutet som en utvärdering. En person börjar med att ge sin feedback och sedan fortsätter man runt i cirkeln tills alla visat sin skylt. Var uppmärksam på dynamik i gruppen under denna procedur, hur deltagarna uttrycker sin åsikt strax efter en annan. Tendensen att repetera delar av vad föregående/första talaren redan hade sagt är hög. I värsta fall säger alla deltagare samma sak som den första deltagaren. För att skapa en högre öppenhet med målet att alla ska uttrycka sin egen åsikt kan trafikljusmetoden användas. Färgade kort (se mall i verktygslådan) är universella och lätta att förstå. Den röda kan stå för alla negativa egenskaper som kan vara kopplade till feedback, den gröna för den positiva. Om alla visar sina skyltar samtidigt kommer mer korrekt feedback fram.

 = negativ

 = positiv

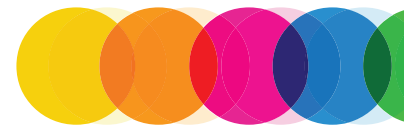
Frågor som kan ställas är: "Hur kände du dig under övningen?", "Vad tyckte du om lektionen. Man kan ge snabba och förståbara svar.

VARAKTIGHET

30-60 minuter

BEHOV

Kort med trafikljus (se mall i verktygslådan)

METOD OCH VÄGLEDNING

Metoden att använda trafikljus är särskilt användbar ur multiplikatorns perspektiv. Å ena sidan visar den de olika åsikterna inom en grupp och å andra sidan visar den hur komplexa dessa åsikter är. Denna metod har ett starkt fokus på gruppprocessens komplexitet. Deltagarna får chansen att visa sina känslor och dessa kan ibland vara blandade. De kan t.ex. visa 30 procent av grönt och 70 procent av rött eller 100 procent av en färg. Därför blir komplexiteten i åsikter tydlig. Metoden kan användas helt utan gemensamt språk inom gruppen. Om så är fallet ska multiplikatorn ställa sina frågor på ett icke-verbalt sätt.

Den här metoden möjliggör en utvärdering från enskilda deltagare oberoende av resten av gruppens uppfattning. Facilitatorn får en differentierad bild av sitt arbete och vet exakt vad som ska förbättras.

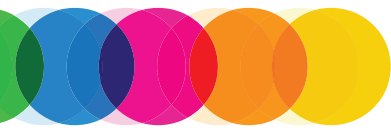
ÖVNING

Steg 1: Korten delas ut. Varje enskild person får ett grönt och ett rött kort. Multiplikatorn förklarar meningen med korten och visar olika möjligheter att använda dem på. Deltagarna ska svara på en fråga genom att visa rött och grönt kort beroende på deras svar. Grönt betyder positivt och rött negativt. De kan t.ex. visa 30 procent av grönt och 70 procent av rött eller 100 procent av en färg. Deltagaren visa större eller mindre delar av sina papperscirklar genom att täcka något av korten den med den andra färgen. Alla deltagare visar sina svar samtidigt genom att multiplikatorn räknar från ett till tre. På tre håller deltagarna upp sina kort.

Steg 2: Nu kan multiplikatorn arbeta mot sitt mål. Börja alltid med rött. Säg något som "Låt oss börja med rött, det är min favoritfärg" eller något liknande. Det är viktigt att skapa en låg ångestmiljö och visa deltagarna att inte allas kort måste vara gröna. Speciellt minoriteterna blir visuella i detta sammanhang. Dessutom blir deltagare med mycket eller helt rött "emotionellt avslappnade" i början av övningen. Genom att börja med rött visar multiplikatorn att det är okey att svara med ett negativt kort.

I situationer där det visas 50 % rött/50 % grönt, kan multiplikatorn ställa ytterligare frågor: "Det finns inte mycket grönt i din feedback. Vad är stå det gröna för, för dig?". Det är viktigt att gå vidare med dina frågor. Om till exempel bara det gröna förklarades där det även visas rött, kan man fråga om det röda och inte bara lämna det öppet.

Var uppmärksam på plötsliga ändringar av korten: Om deltagarna ändrar sina kombinationer under återkopplingscirkeln kan du direkt fråga dem varför de gör det. I många fall händer detta bara på grund av socialt tryck och inte för att man nu utvärderar annorlunda.

ÖVNING

Ställ en rad av frågor: Kontroversiell dynamik inom en grupp kan testas genom att ställa två frågor i rad, t.ex. "Hur mycket ansvar tog du för din grupps arbete?" Och "Hur långt kan du identifiera dig med din grupp?". Att ställa dessa kontroversiella frågor kan leda till visualisering av intressanta konstellationer och ömsesidiga beroende inom gruppen.

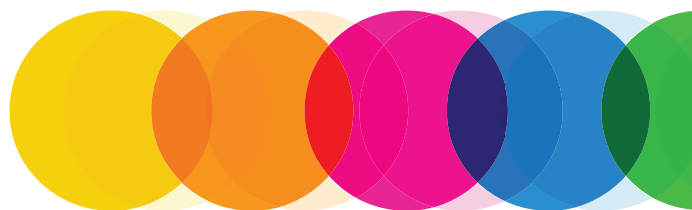
Placering av deltagarna: Hur gruppen sitter i förhållande till varandra har en betydelse. För att moderatorn och deltagarna ska kunna se skillnader och likheter inom gruppen är det bra att sitta i en cirkel så att alla ser varandra.

Varning: En tredje färg som orange ska inte användas. Om så är fallet tenderar deltagarna att sluta uttrycka både positiv och negativ kritik och istället välja den orange neutrala färgen som visar neutrala åsikter.

REFERENSER

- von Schlippe, Arist / El Hachimi, Mohammed / Jürgens, Gesa (2004): Multikulturelle systemische Praxis: Ein Reiseführer für Beratung, Therapie und Supervision, Heidelberg.
- Schwarz, Susanne (2017): Agonistische Öffentlichkeiten. In: Hetzel, Andreas/ Voigt, Rüdiger (2017) (Hg.): Radikale Demokratie. Zum Staatsverständnis von Chantal Mouffe und Ernesto Laclau, Baden-Baden, pp 193 – 230.

MODUL 5 - HÅLLBARA STRATEGIER FÖR ATT NÅ MÅLGRUPPEN FLYKTINGAR

INTRODUKTION

OUT-SIDE-INS' behovsanalys visar att i de flesta länder som projektet äger rum inte har någon vuxenutbildning på samma sätt som Sverige har sina studiecirkelar inom Folkbildningen, Kommunala vuxenutbildningar, KOMVUX, och arbetsmarknadsutbildningar. I de länder där vuxenutbildning fungerar är inte flyktingar delaktiga. En annan aspekt är bristen på varierande vuxenutbildning; deltagare i undersökningen uppger att de vet om att det finns språkkurser och sportaktiviteter men nämner inga andra vuxenutbildningar.

Dessutom, i vissa länder (Sverige och Italien) uppmärksammades bristen på jobbmöjligheter som ett av de främsta problemen som flyktingar möter i sina mottagarländer. En av orsakerna till detta kan vara att flyktingarna inte känner till utbudet av vuxenutbildning eller att det saknas tydliga riktlinjer för erkännande av kvalifikationer och kompetenser som förvärvats i deras hem- eller transitland. Andra svårigheter som lyfts gäller tillgången till hjälp med den komplexa byråkratin hos mottagarlandet.

Modul 5 syftar till att överbrygga dessa svårigheter genom förslag på utveckling av uppsökningsstrategier som kan stödja Arbetsförmedlingen. Socialtjänsten och framförallt vuxenutbildningsutövare så att de kan motivera flyktingar i att delta i deras utbildningar. Dessutom vill modul 5 uppmuntra intressenterna att bygga nätverk där de kan integrera sina egna utbildningserbjudanden och dela med sig av resurser och information om olika undervisningsmetoder.

MOTTAGARE

Modulen riktar sig till multiplikatorer inom vuxenutbildning och nyckelpersoner inom utbildningsinstitutioner för vuxenutbildning.

LÄRANDEMÅL

Denna modul behandlar...

- Sätt att nå målgruppen flyktingar
- Sätt att inkludera och motivera nya målgrupper (flyktingar)

- Möjligheter till ekonomiskt stöd
- Lokala alternativ för hållbara uppsökningsstrategier

VARAKTIGHET

Total längd inklusive raster: 6–8 timmar

Övning 1 – “Den pedagogiska fantomen” 60–90 minuter

Övning 2 – “Utbildningsmässan” 60–90 minuter

Övning 3 – “Solidaritet som möjlighet”, nyckelord för effektiv finansiering 90–180 minuter

BEHOV

Ett stort rum med bord och stolar där det är möjligt att arbeta i mindre grupper. Stor tavla att skriva på. Stationer för varje övning. Internetåtkomst är inte nödvändigt men kan vara bra för att underlätta genomförandet av övningarna.

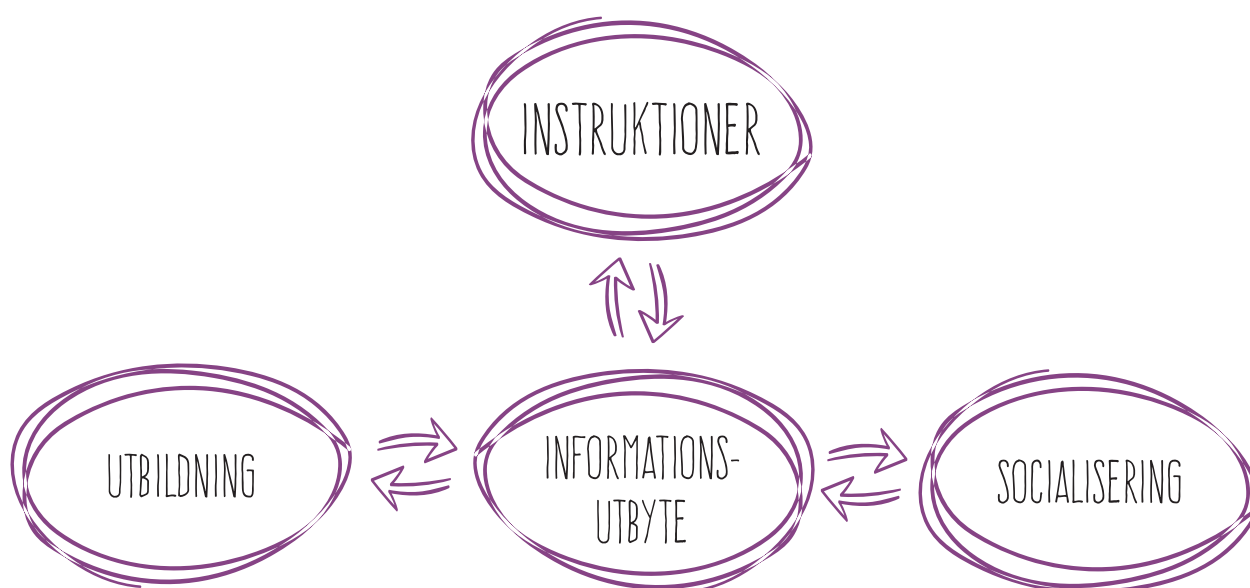
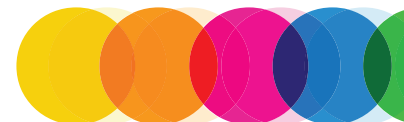
INNEHÅLL

Modul fem presenterar en inkluderande pedagogisk vägledning som består av tre olika delar: instruktioner, utbildning och socialisering. Instruktionerna omfattar aktiviteter där asylsökande och flyktingar kan lära känna mottagarlandets språk, lagar och tjänster (ex. sjukvård). Utbildning omfattar yrkesutbildning, gymnasie- och universitetsutbildning. Socialisering omfattar fritidssysselsättningar som musik, teater, dans, sport och turism som också kan spela en pedagogisk roll i arbetet.

För att uppnå en inkluderande utbildningsväg för vuxna måste dessa tre delar nå asylsökande och flyktingar. Modul 5 fokuserar på (virtuella eller fysiska) rum där utbildningsorgan och institutioner kan utbyta information med asylsökande och flyktingar samt föreslå aktiviteter och metoder.

Informationsutbytet ligger till grund för att målgrupperna nås och att ett nätverk kan skapas för multiplikatorerna där de kan utbyta strategier samt arbeta tillsammans för att integrera de olika delarna. Därtill ökar finansieringsmöjligheterna.

Modulen är väldigt generell så att den enkelt kan anpassas till olika länder där institutioner och andra organ involverade i vuxenutbildning och flyktingmottagande skiljer sig åt.

ÖVNING 1 - DEN PEDAGOGISKA IDENTITETEN

VARAKTIGHET	30–60 minuter
SYFTE OCH LÄRANDEMÅL	Stärka medvetenhet om sin egen organisation, vilka tjänster organisationen tillhandahåller och vilka dess möjliga användare är.
BEHOV	Vitt papper, färgpennor
METOD OCH VÄGLEDNING	Deltagarna bör vara medvetna om de viktigaste dragen hos flyktingbefolkningen i deras länder och vilka institutioner som är delaktiga i mottagandet och implementerandet av uppsökningsstrategierna.
UPPVÄRMNINGSAKTIVITET	Se uppvärmningsaktivitet 1 gruppdiskussion "vad tycker du om att komma hit idag?"

ÖVNING

I den första delen av övningen ska deltagarna arbeta individuellt eller i små grupper. Deltagarna ska, med utgångspunkt de tjänster deras organisation tillhandahåller, skapa "den pedagogiska identiteten" för deras möjliga användare. Som hjälp kan frågor ställas av aktivitetsledaren i början av övningen (ex. riktar sig våra tjänster främst åt män eller kvinnor? asylsökande eller flyktingar? hög- eller lågutbildade? vilka språk talar de?).

REFLEKTION

I den andra delen av övningen ska deltagarna presentera sitt resultat för de andra. Med tanke på att multiplikatorerna delar samma nationella bakgrund och därmed samma kunskap om mottagnings-systemet för asylsökande och flyktingar i deras land, ska de identifiera var människorna faktiskt bor (dvs. mottagningsanläggningar eller informella platser) och hur deras utbildning bäst kan förmedlas till dem.

UPPFÖLJNING

Multiplikatorerna ska identifiera de viktigaste punkterna där utbildningstjänster kan möta efterfrågan (asylsökande och flyktingar). Multiplikatorerna kan också använda "den pedagogiska identiteten" som utgångspunkt vid skapandet av en lokal "guide till utbildningstjänster" där de tjänster som är tillgängliga kan introduceras och kopplas till olika kategorier (män/kvinnor, asylsökande/flyktingar, högutbildad/lågutbildad etc.)

ÖVNING 2 - UTBILDNINGSMÄSSA

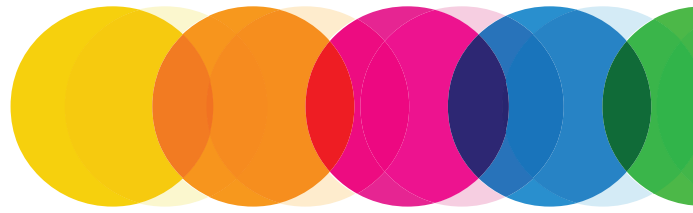
VARAKTIGHET	30–60 minuter
SYFTE OCH LÄRANDEMÅL	Stärka medvetenheten om hållbara uppsökningsstrategier för att nå målgruppen flyktingar och skapa nätverk på lokal nivå.
BEHOV	Vitt papper, färgpennor
METOD OCH VÄGLEDNING	Övningen ska inte enbart ge exempel på uppsökningsstrategier utan även ses som ett verktyg för skapandet av nätverk på lokal nivå. Därför ska aktivitetsledaren jobba med båda målen och hjälpa deltagarna att lära känna sina organisationers aktiviteter.
ÖVNING	I den första delen av övningen ska deltagarna i små grupper (två eller tre stycken) föreställa sig sin lokala utbildningsmessa. Hur ska de presentera och marknadsföra sina tjänster? Vilka material och vilken strategi vill de använda för att på bästa sätt göra det förståeligt för asylsökande och flyktingar?
REFLEKTION	I den andra delen av övningen sker simuleringen av mässan. Varje grupp ska visa upp sina tankar och idéer för de andra deltagarna. I hänsyn till de potentiella besökarna, fungerar deras tillvägagångssätt? Gruppen kan tillsammans identifiera möjliga teman att diskutera under workshops på mässan.
UPPFÖLJNING	Varje land kan, på lokal nivå, organisera sin egen utbildningsmessa och involvera berörda parter som kan fungera som medlare mellan utbildningstjänsternas efterfrågan och tillgång samt säkerställa att asylsökande och flyktingar som bor i området besöker mässan. Mässan kan också vara ett konkret tillfälle för utbildningsorgan och institutioner att lära känna varandra och skapa nätverk.

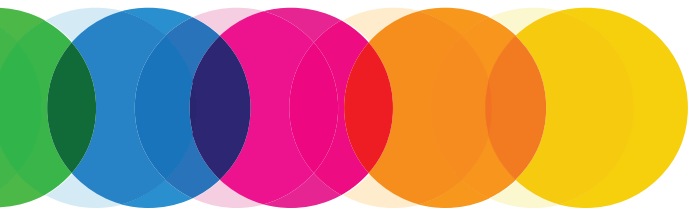
ÖVNING 3 - NYCKELORD FÖR EFFEKTIV FINANSIERING

VARAKTIGHET	30–60 minuter
SYFTE OCH LÄRANDEMÅL	Stärka medvetenheten kring möjligheter för finansiering både på nationell och EU-nivå.
BEHOV	Vitt papper, färgpennor. Internettillgång kan underlätta för deltagarna att ta del av länkar till finansieringsmöjligheter.
METOD OCH VÄGLEDNING	Övningen kan skapa bättre resultat och förutsättningar om deltagarna får kunskap om finansieringsmöjligheterna i sitt land.
ÖVNING	Att få tillgång till institutionella finansieringsmöjligheter kräver professionell kunskap om finansieringsprocessen och förvaltningen samt tillräckliga personalresurser. Deltagarna kan få råd om finansieringskällor och hur de kan nyttja dessa (lokala, nationella, EU-projekt, offentliga och privata) men det är svårt att täcka allt detta under några timmar. Vi föreslår att deltagarna istället föreställer sig en insamlingskampanj: vilka nyckelord förklarar vårt projekt bäst och hur kan vi få finansiellt stöd? För att kunna skapa en inkluderande vuxenutbildning ska deltagarna, i grupp, i denna övning skapa en liten insamlingskampanj för lokala och privata sponsorer.
REFLEKTION	Varje grupp presenterar sin kampanj för de övriga deltagarna. Diskussionen ska sedan beröra följande två frågor: vilka punkter är starkast/svagast med denna kampanj? Vilka sponsorer riktar sig kampanjen mot? Kan kampanjen fungera på andra typer av insamlingar?
UPPFÖLJNING	Multiplikatorerna kan anordna ett event där de kan dela med sig av sin kunskap om finansieringsmöjligheter till varandra.

REFERENSER

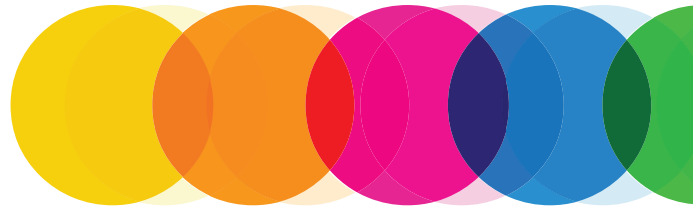
- Allport, Gordon W. (1954): The Nature of prejudice.
- Bertelsmann Stiftung/Bertelsmann Forschungsgruppe Politik (Hrsg.) (2002): Eine Welt der Vielfalt. Moderationshandbuch, in der Adaption von Regina Piontek, Susanne Ulrich, Angelika Weber, Florian Wenzel und Czarina Wilpert. Gütersloh, p. 131 ff.
- Dovidio, Hewstone, Glick, Esses (2010): The SAGE handbook of prejudice, stereotyping, and discrimination.
- Hufer, Klaus-Peter (2007): Argumentationstraining gegen Stammtischparolen. In: Klaus Ahlheim (Hg.): Die Gewalt des Vorurteils. Eine Textsammlung. Schwalbach/Ts.: Wochenschau Verlag (Reihe Politik und Bildung, Bd. 44), p. 441-449.
- Kil, Monika (2012): Stichwort: «Inkludierende Erwachsenenbildung». In: DIE Zeitschrift für Erwachsenenbildung 2012(2): Erwachsenenbildung inklusive.
- Maroshek-Klarmann, Uki/Rabi, Saber (2015): Mehr als eine Demokratie. Sieben verschiedene Demokratieformen verstehen und erleben – 73 Übungen nach der «Betzavta»-Methode. Adapted by Susanne Ulrich, Silvia Simbeck und Florian Wenzel. Bertelsmann Stiftung, Gütersloh.
- Parrott, W. Gerrod (2001): Emotion in Social Psychology, Psychology Press.
- Riel, Margaret (2014): The Learning Circle Model: Collaborative Knowledge Building, Pepperdine University.
- Schlippe, Arist/El Hachimi, Mohammed/Jürgens, Gesa (2004): Multikulturelle systemische Praxis: Ein Reiseführer für Beratung, Therapie und Supervision, Heidelberg.
- Schwarz, Susanne (2017): Agonistische Öffentlichkeiten. In: Hetzel, Andreas/Voigt, Rüdiger (2017) (Hg.): Radikale Demokratie. Zum Staatsverständnis von Chantal Mouffe und Ernesto Laclau, Baden-Baden, pp 193 – 230.
- Van Hear, Nicholas (1998): New Diasporas.
- Wenzel, Florian (2016): Islam- und Muslimbilder in der Schule. Internes Praxishandbuch für die Lehrer_innenfortbildung; Assembled by Interaktive Werkstatt für die Lehrer_innenfortbildung/Pädagogische Erweiterung der Jungen Islam Konferenz, p. 23-24 & 32-35.
- Tsvetkov, Yanko (2016): «Atlas of prejudice – Mapping Stereotypes», USA by Alphadesigner Ed.; The Italian edition, by RCS Libri SpA Milano, „Atlante dei pregiudizi”

INTERNETKÄLLOR

- https://en.wikipedia.org/wiki/Limbic_system
- <http://www.unhcr.org/protect/PROTECTION/3b66c2aa10.pdf>
- <http://alphadesigner.com/mapping-sterotypes/>
- Handbook „Transcultural Biography Work in Adult Education“, produced by Speha Fresia & EU Partners as intellectual output of Grundtvig Multilateral Project 2010 (<http://www.speha-fresia.eu/en/progetti/realize-transcultural-biography-work-for-adult-education/>).
- <http://www.teachersagainstprejudice.org/index2.php?p=index>
- Online Learning Circle Model: <https://sites.google.com/site/onlinelearningcircles/Home>
- <https://sites.google.com/site/onlinelearningcircles/Home/learning-circles-defined>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Reflective_practice
- https://en.wikipedia.org/wiki/Gamification_of_Learning
- http://www.adaminstitute.org.il/?page_id=1127&lang=en
- <http://www.epageflip.net/i/748584-woman-war-and-peace>
for more informationen about the project: <http://www.smashingtimes.ie/woman-war-and-peace>
- http://www.dadalos-d.org/metoden/grundkurs_4/Betzavta-Methode.pdf
- <http://projekt-dimensionen.de/metodenbausteine/suche/drei-freiwillige>

NOTES

A large, vertical, light gray rectangular area with a subtle drop shadow, containing 20 horizontal lines for writing. On the left side of this area, there are 20 small, dark gray circular markers, one for each line, suggesting a spiral-bound notebook layout.

VISIT US:

WWW.OUT-SIDE-IN.EU

WWW.FACEBOOK.COM/OSIERASMUS

